

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет

Кафедра «Технологія машинобудування, верстати та інструменти»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ В.О.Іванов

«__» _____ 2023р.

ПРОЕКТУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ВИГОТОВЛЕННЯ

Сателіту 2812-9-017

Бакалаврська кваліфікаційна робота

Напрямок підготовки 6.050502 – Інженерна механіка

(Технології машинобудування)

Студент

Бабич Д.О.

Керівник

Динник О.Д.

Нормоконтроль

Динник О.Д.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

29 березня 2012 року № 384

Форма № Н-9.01

**Державний вищий навчальний заклад
«Сумський державний університет»**

Інститут, факультет Технічних систем та енергоефективних технологій
Кафедра Технології машинобудування, верстатів та інструментів
Освітньо-кваліфікаційний рівень перший (бакалаврський)
Напрямок підготовки 131 – Прикладна механіка (Технології машинобудування)
(шифр і назва)
Спеціальність _____
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри технології
машинобудування, верстатів та
інструментів

_____ В. О. Іванов

« ____ » _____ 2023 року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА**

Козлов Ярослав Вадимович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту «Проектування технологічного процесу виготовлення сателіту 2812-9-017»

Керівник проекту Динник Оксана Дмитрівна, канд. техн. наук, ст. викладач
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від « ____ » травня 2023 року № ____

2. Строк подання студентом проекту « 12 » червня 2023 року

3. Вихідні дані до проекту _____

3.1 Креслення сателіту 2812-9-017

3.2 Річний обсяг випуску деталей – 6000 шт.

3.3 Базовий технологічний процес виготовлення сателіту 2812-9-017

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки

4.1 Аналіз службового призначення машини, вузла, деталі

4.2 Аналіз технічних вимог на виготовлення деталі

4.3 Визначення типу виробництва та форми його організації

4.4 Аналіз технологічності конструкції деталі

4.5 Вибір способу отримання заготовки, розробка технічних вимог на заготовку

4.6 Аналіз існуючого технологічного процесу виготовлення деталі

4.7 Проектування верстатного пристрою

5. Консультанти розділів проекту

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

6. Дата видачі завдання « ____ » _____ 2023 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту	Строк виконання етапів проекту	Примітка
1	Аналіз службового призначення машини, вузла, деталі. Опис конструктивних особливостей деталі та умов її експлуатації	10.05.23	
2	Аналіз технічних вимог на виготовлення деталі	12.05.23	
3	Визначення типу та форми організації виробництва	14.05.2	
4	Аналіз технологічності конструкції деталі	16.05.23	
5	Вибір способу отримання заготовки та розроблення технічних вимог до неї	18.05.23	
6	Аналіз існуючого технологічного процесу виготовлення деталі	22.05.23	
7	Проектування верстатного пристрою	14.05.2	
	Висновки	16.05.23	
	Список літературних джерел	18.05.23	
	Додатки. Презентація	22.05.23	

Студент

(підпис)

Козлов Я.В

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Динник О.Д

(прізвище та ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет

Технічних систем та енергоефективних технологій

(повна назва інституту/факультету)

Кафедра технології машинобудування, верстатів та інструментів

(повна назва кафедри)

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

Віталій ІВАНОВ

(підпис)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

2023.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

(бакалавр / магістр)

зі спеціальності 131 Прикладна механіка ,

(код та назва)

Технології машинобудування

(освітньо-професійної / освітньо-наукової) (назва програми)

на тему: Проектування технологічного процесу виготовлення сателіту 2812-9-017

Здобувача (ки) групи ТМс2-91к Козлова Ярослава Вадимовича

(шифр групи)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

(підпис)

Ярослав КОЗЛОВ

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ здобувача)

Керівник к.т.н. Оксана ДИННИК

(посада, науковий ступінь, вчене звання, ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

(підпис)

Консультант¹⁾ _____

(посада, науковий ступінь, вчене звання ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

(підпис)

Суми – 2023

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка: стор. 64, рис. 10, табл. 20, джерел посилань 20.

Об'єкт дослідження – сателіт 2812-9-017.

Мета роботи – проектування технологічного процесу виготовлення сателіту 2812-9-017

Під час виконання кваліфікаційної роботи бакалавра були проаналізовані: службове призначення виробу, вузла та самої деталі, технологічні вимоги, що пред'являються до деталі, її технологічність та спосіб отримання заготовки.

Розроблено операційні технології для двох операцій технологічного процесу. Також для них розраховані режими різання і виконано нормування часу, вибрані верстатні пристрої та ріжучі інструменти для обробки даної деталі на аналізованих технологічних операціях.

Розраховано припуски та допуски на найбільш точний розмір та визначені тип виробництва, партія та такт випуску.

Спроекований верстатний пристрій для фрезерної операції з ЧПК.

САТЕЛІТ, ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПРОЦЕС, РЕЖИМ РІЗАННЯ, НОРМИ ЧАСУ, ТЕХНОЛОГІЧНА ОПЕРАЦІЯ, ФРЕЗА, ВЕРСТАТ, РІЗЕЦЬ

ЗМІСТ

Вступ.....	5
1 Аналіз службового призначення машини, вузла, деталі. Опис конструктивних особливостей деталі та умов її експлуатації.....	6
2 Аналіз технічних вимог на виготовлення деталі	11
3 Визначення типу виробництва, такту випуску та партії запуску	14
4 Аналіз технологічності конструкції деталі	19
5 Вибір способу отримання заготовки та розробка технічних вимог до неї	20
6 Аналіз існуючого чи типового технологічного процесу.....	26
6.1 Розрахунок припусків на механічну обробку	26
6.2 Аналіз та обґрунтування схеми базування і закріплення заготовки ..	28
6.3 Обґрунтування вибору металорізального верстата	37
6.4 Обґрунтування вибору верстатних пристроїв, металорізального та вимірювального інструментів.....	38
6.5 Розрахунки режимів різання.....	40
6.6 Технічне нормування операції.....	50
7 Проектування верстатного пристрою для установлення і закріплення заготовки.....	53
Висновки	62
Перелік джерел посилання	63
Додаток А	
Додаток Б	
Додаток В	
Додаток Г	

					ТМ 20090018-00 ПЗ					
					Проектування технологічного процесу виготовлення сателіту 2812-9-017					
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата				Літ.	Арк.	Акрушів
Розроб.		Козлов Я.В							4	64
Перевір.		Динник О.Д								
Н. Контр.		Динник О.Д						СумДУ, ТМс2 – 91к		
Затверд.		Іванов В.О								

ВСТУП

Будь-яка галузь народного господарства, виконуючи певну роботу з видобутку природних матеріалів, їх переробку у необхідний стан та виготовлення продукції, не може обійтися без машин і механізмів, тобто без виробів машинобудування. Технічний прогрес характеризується не тільки постійним удосконалюванням конструкції машин, але і безупинним удосконалюванням технологій їх виготовлення.

Усе це і визначає найважливішу роль у розвитку суспільства технології машинобудування, а саме: машинобудування та рівень його розвитку потрібно розглядати як найважливіший показник рівня його досконалості.

З наукової точки зору технологія машинобудування – галузь науки, що займається вивченням закономірностей, що діють у процесі виготовлення машин, з метою використання їх для забезпечення необхідної якості машин при найвищій продуктивності і найменшій їх собівартості.

Сучасні технології мають у своєму арсеналі надточні багатоцільові верстати з програмним керуванням, надтверді інструментальні матеріали, електрохімічні та електрофізичні способи обробки, автоматизовані системи проектування технологічних процесів, пристроїв та інструментів. В машинобудуванні досить важливу роль відіграє правильність, раціональність та швидкість операційного налагодження. Від вміння вірного налагодження залежить точність розмірів, час на обслуговування верстата та обробку деталей. Тому й кваліфікація працівника повинна бути досить високою. І саме тому ми повинні приділяти особливу увагу до операційного налагодження.

Вживання прогресивних високопродуктивних методів обробки, що забезпечують високу точність і якість поверхонь деталей машини, методів зміцнення робочих поверхонь, що підвищують ресурс роботи деталі і машини в цілому, ефективного використання автоматичних і потокових ліній, верстатів з ЧПУ – все це направлено на вирішення головних завдань: підвищення ефективності виробництва і якості продукції.

									Арк.
									5
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

ТМ 20090018-00 ПЗ

1 АНАЛІЗ СЛУЖБОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ МАШИНИ, ВУЗЛА, ДЕТАЛІ. ОПИС КОНСТРУКТИВНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ДЕТАЛІ ТА УМОВ ЇЇ ЕКСПЛУАТАЦІЇ

Службове призначення регулятора тиску уніфікованого РДУ-1

Деталь «сателіт 2812-9-017» входить до складу пристрою "Регулятор тиску уніфікований РДУ-1", який використовують у вугільно-видобувній промисловості. Регулятор тиску оснащений електромагнітоприводом, який складається з електромагніту, управління котрим здійснює котушка, рухомий сердечник та сателіт, який створює замкнутий простір. Дана деталь працює в умові дії магнітного поля, тому основними вимогами, які ставляться до неї є магнітні властивості.

Принцип роботи регулятора тиску.

Газ високого тиску з газопроводу, що підводиться, поступає в порожнину виконавчого пристрою 1 (див. рис.1.1), проходить через проміжок, що утворюється затвором 6 і прокладкою ущільнення 9, і редукується.

Величина вихідного тиску встановлюється налаштуванням підсилювача 2.

Відхилення вихідного тиску, що виникає в результаті зміни газоспоживання або вхідного тиску, сприймається чутливим елементом підсилювача і перетворюється в пневматичний сигнал (підвищення або пониження керуючого тиску), що поступає в порожнину приводу виконавчого пристрою.

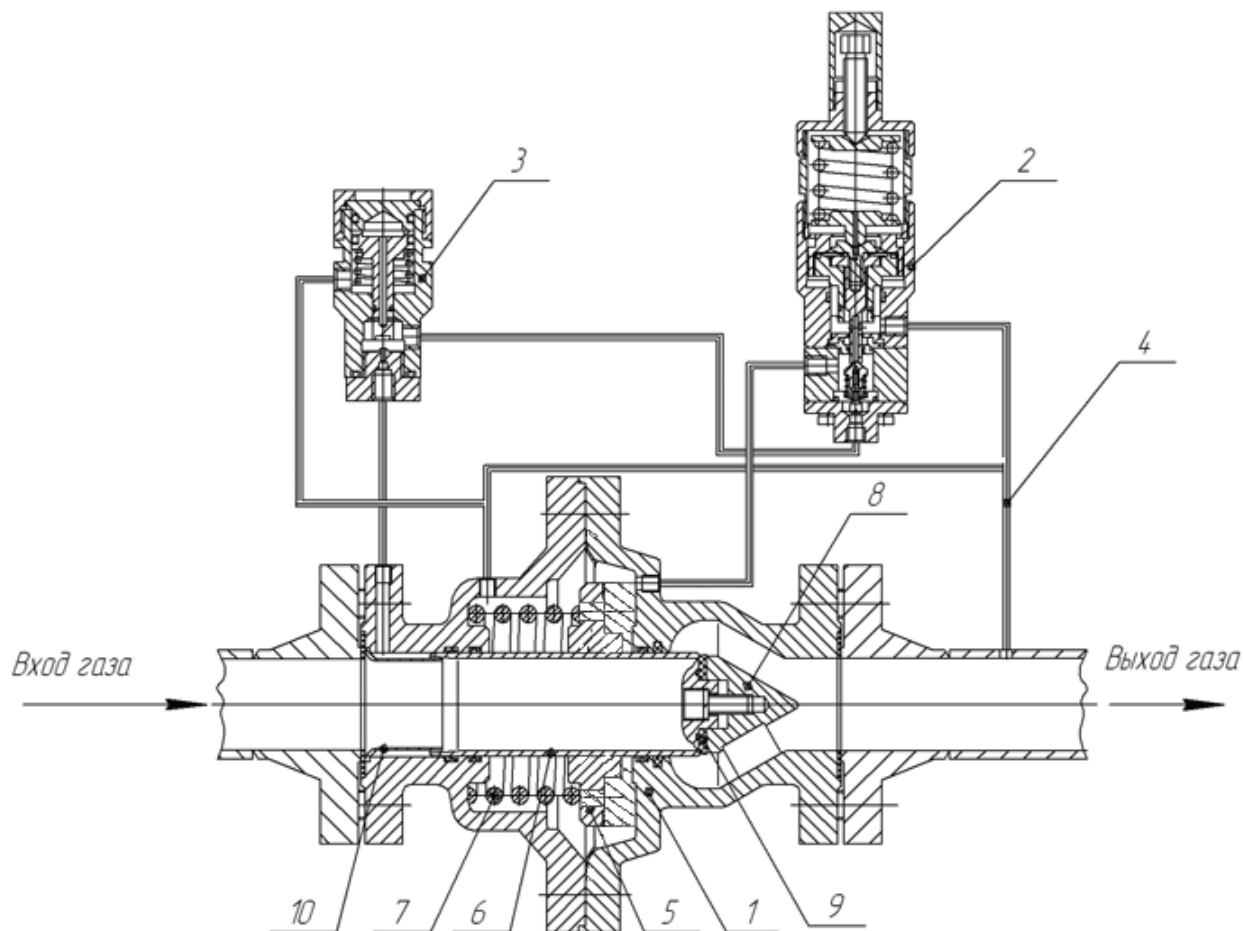
Процес автоматичної підтримки вихідного тиску в заданих межах здійснюється таким чином: підвищення або пониження вихідного тиску викликає переміщення мембрани підсилювача вгору або вниз за рахунок порушення рівноваги діючих на нього сил – зусиль пружини, з одного боку, і вихідного тиску – з іншою. При цьому клапан міняє положення відносно сідла, що призводить до зміни тиску, що поступає в порожнину виконавчого пристрою.

Керуючий тиск зміниться, і затвор під дією поворотної пружини 7 переміститься в нове положення.

В результаті цього витрата газу через регулятор зміниться, що приведе до відновлення величини вихідного тиску в заданих межах.

									Арк.
									6
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

ТМ 20090018-00 ПЗ

1 – виконавчий пристрій; 2 – підсилювач; 3 – редуктор перепаду; 4 – трубка імпульсна вихідного газопроводу; 5 – сателіт; 6 – затвор; 7 – пружина; 8 – заплата; 9 – прокладка ущільнення; 10 – кожух

Рисунок 1.1 – Принципова схема регулятора

Призначення регулятора:

- регулятор відноситься до груп інтелектуальних пристроїв і призначений для стабілізації на заданому рівні вихідного тиску або обмеження витрати газу через регулятор при редукуванні тиску шляхом формування управляючих дій по результатах вимірювань вихідного тиску.

- регулятор може використовуватися в якості автономного пристрою або функціональної ланки в системі автоматичного управління технологічним устаткуванням ГРС, наприклад, в комплексах управління підігрівачем газу і вузлом редукування газу. Регулятор може також використовуватися як клапан-відсікач.

- при використуванні як автономний пристрій регулятор оснащується

										Арк.
										7
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата						

ТМ 20090018-00 ПЗ

контролером, який обробляє результати вимірювань управляючого тиску і тиску на виході регулятора. По результатах вимірювань, відповідно до заданого алгоритму, формуються управляючі дії на електромагнітні клапани регулятора.

Службове призначення сателіту

Деталь сателіт 2812-9-017 відноситься до типу коротко-циліндричних деталей. Вона складається з:

- зовнішніх циліндричних поверхонь діаметром 108 мм, 72 мм, 60 мм;
- наскрізного центрального двоступінчатого отвору одна сходинка якого діаметром 40 мм інша діаметром 22,5 мм;
- 4 отворів для кріплення діаметром 6,5 мм;
- 4 різьбових отворів М3;
- трьох фасок 1x45°;
- трьох пазів один шириною 32 мм, 16 мм з радіусом заокруглення R8, третій паз шириною 10 мм з радіусом заокруглення R5.

В залежності від службового призначення всі поверхні деталей діляться на основні, допоміжні, виконавчі та вільні.

На рисунку 1.2 основними поверхнями деталі являються: циліндрична поверхня 1, торець 2 і двоступінчастий отвір 8,9,19 – вони визначають положення стакану в корпусі.

Допоміжними являються пази 10,11,22 – вони визначають положення деталей, що приєднуються відносно даної.

Виконавчими поверхнями є отвори з поверхнями 4,5,6, і різьбових отворів 12 – дані поверхні вказують на службове призначення даного виробу.

Вільними поверхнями являються решта поверхонь деталі (див. табл.1.1) – вільні поверхні, не торкаються поверхонь інших деталей, та призначені для з'єднання основних, допоміжних та виконавчих поверхонь між собою.

Таблиця відповідностей і матриця зв'язків приведені в табл. 1.2 і табл. 1.3.

									Арк.
									8
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

ТМ 20090018-00 ПЗ

Таблиця 1.1 – Класифікація поверхонь

Вид поверхні	Номери поверхонь
Виконавча	4,5,6,12
ОКБ	1,2,8,9,19
ДКБ	10,11,22
Вільні	3,7,13,14,15,16,17,18,20,21,22

Таблиця 1.2 – Таблиця відповідностей

Зв'язки	Ступені вільності	Найменування баз
1,2,3	I, VI, V	УБ
4,5	III, II	ПОБ
6	IV	ОБ

Таблиця 1.3 – Матриця зв'язків

Найменування баз		X	Y	Z
УБ	L	1	0	0
	α	0	1	1
ПОБ	L	0	1	1
	α	0	0	0
ОБ	L	0	0	0
	α	1	0	0

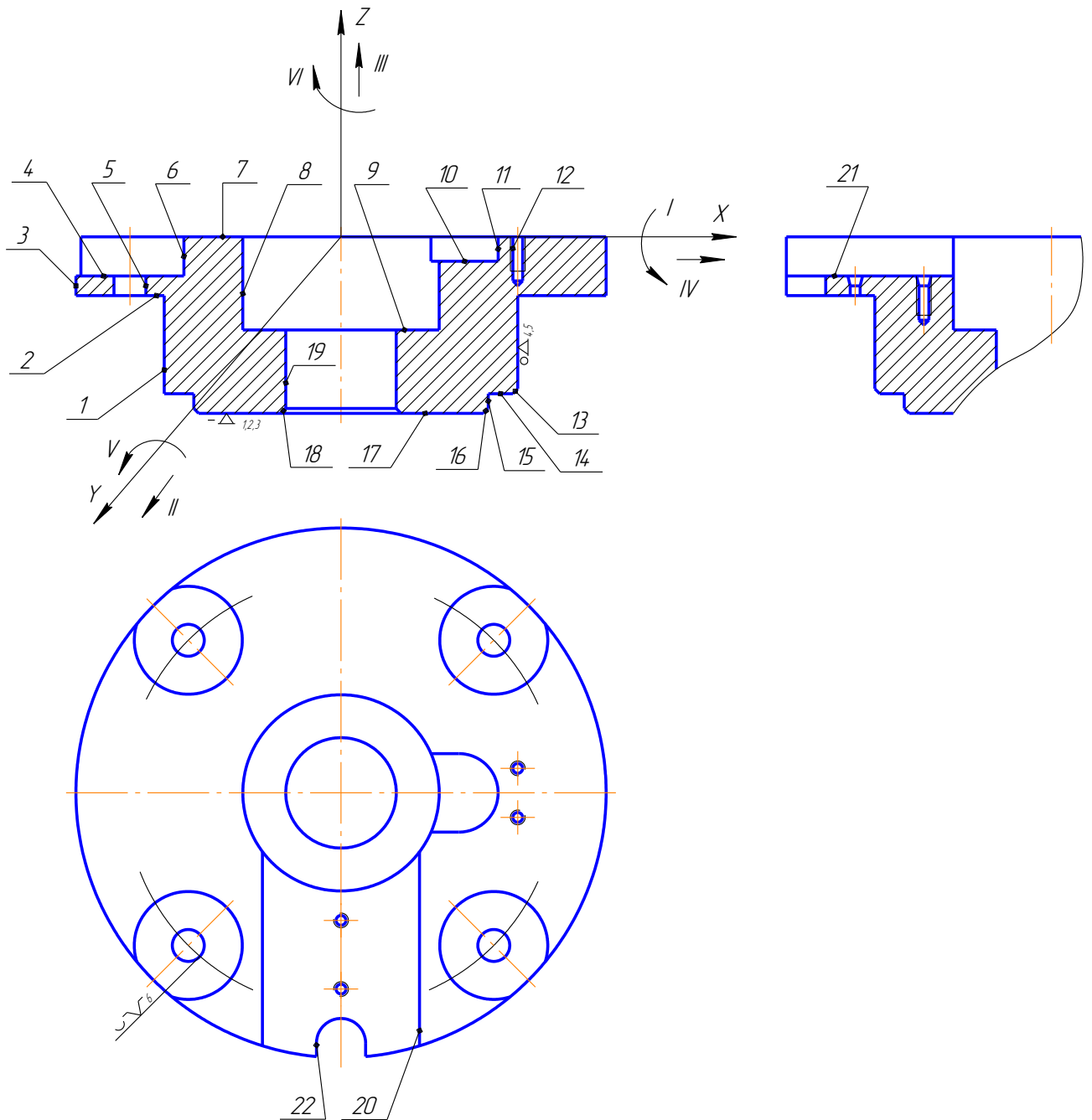

Рисунок 1.2 – Схема призначених поверхонь деталі

										Арк.
										10
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата						

ТМ 20090018-00 ПЗ

2 АНАЛІЗ ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ НА ВИГОТОВЛЕННЯ ДЕТАЛІ

Деталь сателіт має просту геометричну форму та невеликий діапазон коливання розмірів деталі. Проста конфігурація деталі забезпечує можливість обробки на вітчизняних високопродуктивних верстатах.

Розміри, що вказані на кресленні не викликають технологічних труднощів при їхньому досягненні при обробці заготовки на верстатах.

На кресленні вказані всі необхідні розміри, види та перерізи.

Найточнішими поверхнями деталі "сателіт 2812-9-017" є чотири отвори для кріплення $\varnothing 6,5$ H7.

До наведеної деталі висуваються наступні вимоги:

- неспіввісність отвору В і поверхні Г не більше 0,06мм;
- гострі кромки необхідно притупити;
- покриття повинне бути ц 15.Хр;

Відповідно до технічних вимог, точність виготовлення поверхонь на котрих відсутні вказівки про їх точність або шорсткість, повинна становити Ra6,3.

Важливим аспектом у роботі деталі – є матеріал, з якого вона виготовлена.

Матеріал деталі "сателіт" – магнітом'яка сталь 11895 за ГОСТ 11036-75. Вона відноситься до сталі з особливими експлуатаційними властивостями, відрізняється легкою намагнічуваністю і перемагнічуваністю під дією електромагнітного поля.

Характерними властивостями магнітом'яких матеріалів є їх здатність намагнічуватися навіть в слабких полях (висока магнітна проникність) і малі втрати на перемагнічування.

Магнітом'які матеріали прийнято класифікувати по їхньому основному хімічному складу, який значною мірою визначає технологію виробництва, властивості і сфери застосування матеріалу. Відповідно до цього магнітом'які матеріали підрозділяють на різні групи. Хімічний склад даної сталі наведено в таблиці 2.1.

Електротехнічні (крем'янисті) сталі є твердим розчином кремнію в залізі.

									Арк.
									11
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

ТМ 20090018-00 ПЗ

Таблиця 2.1 – Хімічний склад сталі 11895

Марка	Вміст елементів, %					
	Вуглець	Фосфор	Марганець	Кремній	Сірка	Мідь
11895	0,035	0,02	0,3	0,3	0,03	0,3

До переваг електротехнічних сталей відносяться великі значення питомого електричного опору і високі магнітні властивості. Основними недоліками цих сталей є підвищена твердість і крихкість, а також знижені в порівнянні із залізом значення індукції насичення. Електротехнічні сталі виготовляють гарячекатаними з ізотропними магнітними властивостями і холоднокатаними – малотекстурованими і текстурованими з анізотропією магнітних властивостей.

Електротехнічні сталі в порівнянні з іншими магнітними матеріалами найширше застосовуються для виготовлення магнітопроводів електричних машин, трансформаторів, дроселів і інших пристроїв, розрахованих на роботу при частоті до 400 - 500 Гц в області малих, середніх і сильних полів, іноді в постійних полях і при підвищених частотах (до 10 кГц).

Від листових і стрічкових металевих матеріалів вимагаються висока пластичність, що забезпечує хорошу якість штампувань і тривалість роботи штампів, хорошу якість поверхні (відсутність іржі, окалини, що відшаровується, горбків, вм'ятин і т. п.), відсутність різної товщини; від листових матеріалів, крім того, – мінімальні хвилястість і коробоватість.

Виконання цих вимог дозволяє підвищити коефіцієнт заповнення, що обумовлює менші габаритні розміри виробу.

Магнітні властивості матеріалів після механічної обробки відновлюють шляхом термообробки (відпалу).

Сталь 11895 не викликає складностей при обробці, легко оброблюється різанням.

									Арк.
									12
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

ТМ 20090018-00 ПЗ

Для деталі сателіт висувають вимоги щодо покриття – воно повинне бути ц15хр.

Переваги цинкового покриття та самої технології полягають в наступному:

Термодифузійне цинкове покриття є найнадійнішим і екологічно чистим серед інших методів захисту металів від корозії. Застосування цього виду покриття добре себе зарекомендувало в сильно агресивних середовищах (морське середовище, хімічне виробництво і так далі).

Корозійна стійкість термодифузійного покриття, відповідно до ГОСТ Р 9.316-2006 в 3-5 разів перевищує стійкість гальванічного покриття, а так само в 2-2,5 разу перевищує стійкість гарячого цинкування.

Це покриття дозволяє продовжити термін служби деталей, особливо схильних до дії агресивних середовищ, до 40-50 років. Висока корозійна стійкість (до 1500 годин в камері соляного туману).

Покриття в точності відтворює профіль поверхні виробу в цілому і окремих деталей на ній (різьблення, маркування, інший тонкий рельєф поверхні).

Температура насичення відносно не велика, тому покриття може бути нанесене на пружинні і інші заздалегідь термооброблені деталі (мостове кріплення ГОСТ 52643-2006).

Цей вид покриття має більш високу твердість, ніж інші цинкові покриття (мікротвердість 450 МПа) і має хороший опір абразивному зносу.

									Арк.
									13
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

ТМ 20090018-00 ПЗ

3 ВИЗНАЧЕННЯ ТИПУ ВИРОБНИЦТВА, ТАКТУ ВИПУСКУ ТА ПАРТІЇ ЗАПУСКУ

Тип виробництва згідно ГОСТ 3.1108 – 74 характеризується коефіцієнтом закріплення операції $K_{з.о.}$, який показує відношення всіх різноманітних технологічних операцій, які виконуються чи тих, що підлягають виконанню, підрозділами на протязі місяця, до числа робочих місць.

Визначаємо кількість верстатів за формулою:

$$m_p = \frac{N \cdot T_{шт}}{60 \cdot F_d \cdot \eta_{з.н.}}, \text{ шт} \quad (3.1)$$

де N – річна програма, шт.; $N = 900$ шт (див. завдання);

$T_{шт}$ (шт-к) – штучний час, хв;

F_d – дійсний річний фонд часу, год;

$\eta_{з.н.}$ – нормативний коефіцієнт завантаження обладнання, $\eta_{з.н.} = 0,8 \dots 0,9$;

приймаємо $\eta_{з.н.} = 0,85$.

Розрахунки виконуємо на прикладі операції 005. Для решти операцій всі необхідні розрахунки записуємо в таблицю 3.1.

$$m_p = \frac{9000 \cdot 6,6}{60 \cdot 4029 \cdot 0,85} = 0,03$$

Визначаємо фактичний коефіцієнт завантаження робочого місця за формулою:

$$\eta_{з.ф} = \frac{m_p}{p}, \quad (3.2)$$

де p – прийнята кількість обладнання, відповідає округленому значенню верстатів у більшу сторону;

m_p – кількість верстатів.

						ТМ 20090018-00 ПЗ	Арк.
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата			14

$$\eta_{з.ф} = \frac{0,03}{1} = 0,03$$

Визначаємо кількість операцій які виконуються на робочому місці за формулою:

$$O = \frac{\eta_{з.н.ср.}}{\eta_{з.ф.}}, \quad (3.3)$$

$$O = \frac{0,85}{0,03} = 29$$

Таблиця 3.1 – Вихідні дані для розрахунку типу виробництва

Назва операції	T _{шт}	m _p	p	$\eta_{з.ф}$	O
Токарно-гвинторізна	6,6	0,03	1	0,03	29
Токарно-револьверна	5,9	0,03	1	0,03	29
Токарно-гвинторізна	11,3	0,05	1	0,05	17
Вертикально свердлильна	4,5	0,02	1	0,02	43
Фрезерна з ЧПК	9,8	0,04	1	0,04	22
Свердлильна з ЧПК	8,5	0,04	1	0,04	22
Разом	46,6	-	6	-	162

Так як, $K_{3.0}$ відображає періодичність обслуговування робітника всією необхідною інформацією, а також оснащення робочого місця всіма необхідними елементами виробництва, то $K_{3.0}$ оцінюється до явочного числа робочих місць з розрахунку на одну зміну.

Отримавши всі необхідні дані розраховуємо коефіцієнт закріплення операцій за формулою:

$$K_{3.0} = \frac{\Sigma O}{\Sigma P}, \quad (3.4)$$

де $\sum O$ – сумарне число різних операцій;

P – число робочих підрозділів, що виконують різні операції.

$$K_{з.о} = \frac{162}{6} = 27$$

що відповідає дрібносерійному типу виробництва, так як $20 < K_{з.о} < 40$

Визначаємо форму організації виробництва:

Розраховуємо добовий випуск деталей ([2, с.22]) за формулою:

$$N_{доб} = \frac{N}{250}, \text{ шт} \quad (3.5)$$

$$N_{доб} = \frac{900}{250} = 4 \text{шт}$$

де N – річна програма випуску, шт.;

250 дні – кількість робочих днів у році [2, с.22].

Добова продуктивність потокової лінії при завантаженні її на 60% ([2], с. 22) розраховується за формулою:

$$Q_{доб} = \frac{F_{доб}}{T_{ср}} \cdot 0,6, \text{ шт} , \quad (3.6)$$

де $F_{доб}$ – добовий фонд часу роботи устаткування, хв;

$T_{ср}$ – середня трудомісткість механічних операцій, хв.

Розраховуємо добовий фонд часу роботи устаткування ([2], с. 22) за формулою:

$$F_{доб} = \frac{60 \cdot F_d}{250}, \text{ хв} \quad (3.7)$$

Підставляємо значення:

$$F_{доб} = \frac{60 \cdot 4029}{250} = 967 \text{хв}$$

									Арк.
									16
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

Розраховуємо середню трудомісткість механічних операцій ([2], с. 22) за формулою:

$$T_{cp} = \frac{\sum T_{um}}{m}, \text{ хВ} \quad (3.8)$$

де m – число операцій.

$$T_{cp} = \frac{46,6}{6} = 7,77 \text{ хВ}$$

Отже, добова продуктивність потокової лінії при завантаженні її на 60%:

$$Q = \frac{967}{7,77} \cdot 0,6 = 75 \text{ шт}$$

При порівнянні $N_{\text{доб}} = 4 \text{ шт.} < Q = 75 \text{ шт.}$ бачимо, що добовий випуск деталей набагато більший за добову продуктивність потокової лінії при завантаженні її на 60%, тобто застосування однономенклатурної потокової лінії недоцільно, тому застосовуємо групову форму організації виробництва.

Дрібносерійне виробництво характеризується випуском партій, тому визначаємо кількість деталей у партії для одночасного запуску за формулою:

$$n = \frac{N_{pic} \cdot a}{250}, \text{ шт} \quad (3.9)$$

де $a = 24$ дні – періодичність запуску деталей у виготовлення.

$$n = \frac{900 \cdot 24}{250} = 87 \text{ шт}$$

Коротка характеристика обраного типу виробництва.

При дрібносерійному виробництві вироби виготовляють партіями або дрібними серіями, що складаються з однойменних, однотипних по конструкції і однакових за розмірами виробів, що запускаються у виробництво одночасно.

Використовується універсальне, спеціалізоване і частково спеціальне обладнання. Широко застосовуються верстати з ЧПУ, обробні центри, а також

									Арк.
									17
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

гнучкі автоматизовані системи на основі верстатів з ЧПУ, пов'язаних транспортуючими пристроями, керованими від ЕОМ. Устаткування розставляються по технологічним групам з урахуванням напрямку основних вантажопотоків цеху, по предметно-замкнутим ділянкам.

Технологічна оснастка в основному універсальна, Велике поширення має універсально-збірна, переналагоджувати технологічне оснащення, що дозволяє значно підвищити коефіцієнт оснащеності дрібносерійного виробництва.

Застосовуваний різальний інструмент – універсальний і спеціальний.

Вимірювальний інструмент – калібри, спеціальний вимірювальний інструмент.

Кваліфікація робітників вище ніж в масовому виробництві, але нижча ніж в одиничному. Поряд з робітниками універсальщиками та наладчиками, працюючими на складному універсальному обладнанні використовуються робітники-оператори, що працюють на настроєних верстатах.

Технологічна документація та нормування докладно розробляється для найбільш складних і відповідальних заготовок і спрощеного нормування для простих заготовок.

У відповідності з даним типом виробництва та порядком виконання операцій, розташування технологічного обладнання встановлюється групова форма організації технологічного процесу, яка характеризується однорідними конструктивно-технологічними ознаками виробів, єдністю засобів технологічного оснащення. Верстатний парк повинен бути спеціалізований в такій мірі, щоб був можливий перехід від виробництва однієї серії машин до виробництва іншої, кілька відрізняється від першої в конструктивному відношенні.

Дрібносерійне виробництво значно економніше, ніж одиничне виробництво, так як краще використання устаткування, спеціалізація робочих, збільшення продуктивності праці забезпечують зменшення собівартості продукції.

									Арк.
									18
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

ТМ 20090018-00 ПЗ

4 АНАЛІЗ ТЕХНОЛОГІЧНОСТІ КОНСТРУКЦІЇ ДЕТАЛІ

Деталь сателіт має просту геометричну форму і невеликий діапазон коливання розмірів деталі. Проста конфігурація деталі забезпечує можливість обробки на високопродуктивних верстатах. Конструкційні елементи деталі: отвори кріплення діаметр 6,5мм, різьбові отвори М3, пази шириною 10мм, 16мм і 32мм, центральний отвір діаметром 22,5мм, фаски $1 \times 45^\circ$ не викликають ніяких складностей при обробці і з точки зору технологічності є технологічними.

Проаналізувавши креслення деталі можна сказати, що:

- точність розмірів і параметри шорсткості по зовнішньоциліндричним поверхням діаметром 60f9 мм і 72f9 мм не відповідають вимогам сучасних стандартів. Насправді шорсткість повинна бути $R_a=2,5$ мкм (згідно ГОСТ 2789-73), а не $R_a=6,3$ мкм, як позначено на кресленні. Так же для діаметрального розміру 6,5H7 мм шорсткість повинна становити $R_a=1,6$ мкм;

- вимоги поставлені до поверхонь деталі, щодо точності і шорсткості не викликають технологічних складностей, легко досягаються в процесі обробки і дозволяють використовувати високопродуктивні методи;

- задані чотири отвори розміром М3, котрі необхідно просвердлити на глибину $10^{+0,36}$ мм, що викликає деякі ускладнення; свердло таких габаритів може легко зламатися, якщо не оптимізувати чи невірно обрати режими різання. Процес нарізання різі М3 в чотирьох отворах за допомогою мітчика є складним. Адже, враховуючи сили різання, зняття необхідного шару матеріалу і, найголовніше, довжини отвору – мітчик може зламатися й залишитися в оброблюваному отворі, після чого його неможливо буде видалити звідти без пошкодження деталі;

- за технічними вимогами задана умова неспіввісності отвору Б і поверхні В не більше 0,06мм – процес досягнення даного відношення досить трудомісткий – необхідно проводити обробку на одній операції (при незмінному базуванні), що не завжди доречно;

- кут між отворами $\varnothing 22(+0,52; 0)$ мм становить $90^\circ \pm 5'$, що є також доволі точною вимогою.

									Арк.
									19
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

ТМ 20090018-00 ПЗ

5 ВИБІР СПОСОБУ ОТРИМАННЯ ЗАГОТОВКИ ТА РОЗРОБКА ТЕХНІЧНИХ ВИМОГ ДО НЕЇ

У машинобудуванні основними видами заготовок для деталей є сталеві та чавунні виливки, виливки з кольорових металів та сплавів, штамповки та різноманітні профілі прокату.

Спосіб отримання заготовки повинен бути найбільш економічним при завданому об'ємі випуску деталей.

При призначенні способу виготовлення вихідної заготовки технолог повинен враховувати таке:

- тип виробництва;
- матеріал деталі;
- габаритні розміри деталі, її складність та такі характерні параметри, як товщина стінок, перепад діаметрів ступеневого валу, діаметр отвору при використанні литва чи пластичного деформування тощо.

У нашому випадку пропоную два методи отримання заготовки: заготовка отримана методом штампування та заготовка отримана з прокату.

Перший спосіб – заготовка отримана методом штампування.

Розраховуємо припуски заготовки для заданої деталі по ГОСТ 7505-89. Дані заносимо до таблиці 5.1.

Таблиця 5.1 – Визначення розмірів штамповки по ГОСТ 7505-89

Розмір деталі, мм	Припуск табличний, мм	Припуск розрахований, мм	Допуск на розмір заготівки, мм	Розмір заготівки, мм
Ø108	1,7	1,7·2	2,2	Ø111,4
Ø72	1,6	1,6·2	2,0	Ø75,2
Ø60	1,6	1,6·2	2,0	Ø63,2
Ø40	1,6	1,6·2	1,6	Ø36,8
36	1,5	1,5·2	1,6	39
24	1,5	1,5-1,5	1,6	24
19	1,5	1,5-1,5	1,6	19
4	1,5	1,5-1,5	1,6	4

					ТМ 20090018-00 ПЗ	Арк.
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		20

Виконуємо ескіз заготовки, отриманої методом штампування (див. рис.5.1).

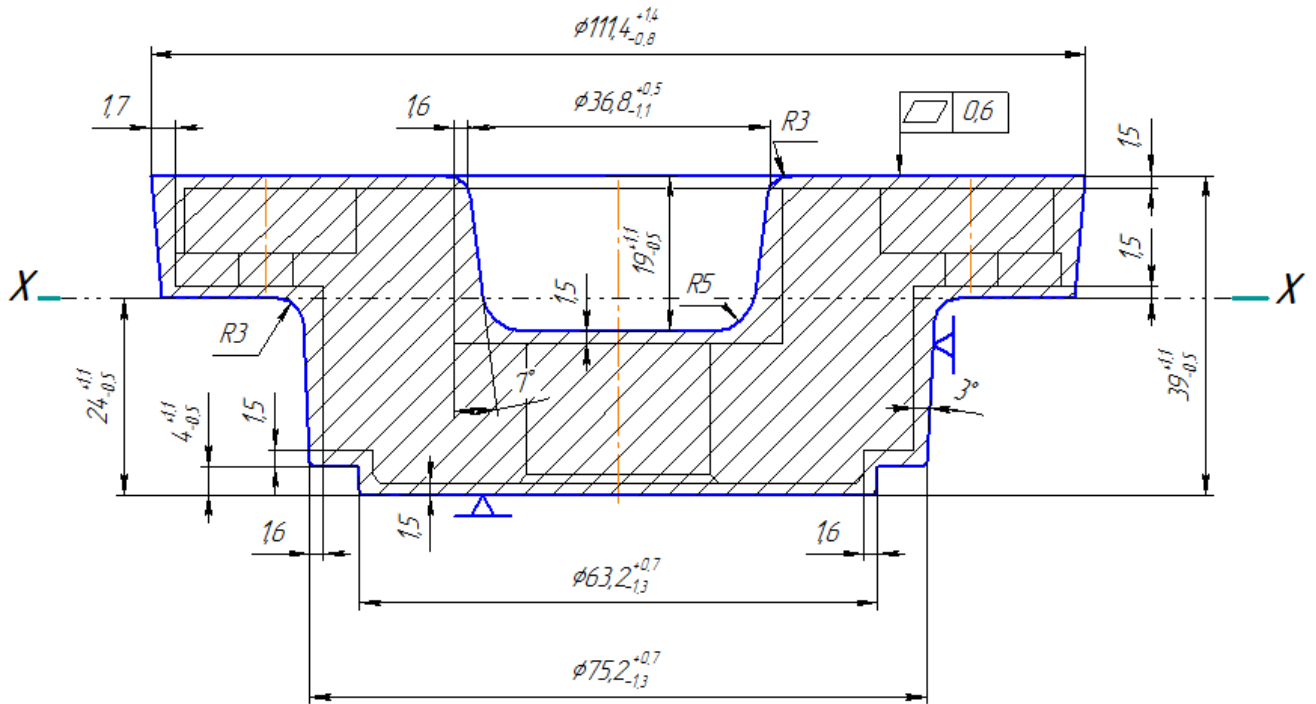

Рисунок 5.1 – Ескіз заготовки отриманої методом штампування

Визначаємо масу заготівки за формулою:

$$m_z = V_{заг} \cdot \rho, \text{ кг} \quad (5.1)$$

де $V_{заг}$ – загальний об'єм, який складається з простих фігур, мм³;

$\rho = 7,8 \cdot 10^{-6}$ кг/мм³ – густина сталі;

Визначаємо загальний об'єм. Для цього розіб'ємо заготовку на чотири простих циліндри та знайдемо їх об'єми за формулами:

$$V_{заг} = V_1 + V_2 + V_3 - V_4, \text{ мм}^3 \quad (5.2)$$

$$V_1 = \frac{\pi D_1^2}{4} \cdot l_1, \text{ мм}^3 \quad (5.3)$$

$$V_1 = \frac{3,14 \cdot 111,4^2}{4} \cdot 15 = 146127,3 \text{ мм}^3$$

										Арк.
										21
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата						

$$V_2 = \frac{\pi D_2^2}{4} \cdot l_2, \text{ мм}^3 \quad (5.4)$$

$$V_2 = \frac{3,14 \cdot 75,2^2}{4} \cdot 20 = 88784,1 \text{ мм}^3$$

$$V_3 = \frac{\pi D_3^2}{4} \cdot l_3, \text{ мм}^3 \quad (5.5)$$

$$V_3 = \frac{3,14 \cdot 63,2^2}{4} \cdot 4 = 12541,9 \text{ мм}^3$$

$$V_4 = \frac{\pi D_4^2}{4} \cdot l_4, \text{ мм}^3 \quad (5.6)$$

$$V_4 = \frac{3,14 \cdot 36,8^2}{4} \cdot 19 = 20198,5 \text{ мм}^3$$

$$V_{\text{заг}} = 146127,3 + 88784,1 + 12541,9 - 20198,5 = 227254,8 \text{ мм}^3$$

$$m_3 = 227254,8 \cdot 7,8 \cdot 10^{-6} = 1,77 \text{ кг}$$

Визначаємо собівартість заготовки за формулою [2], с. 31:

$$S_{\text{заг}} = \left(\frac{C_i}{1000} \cdot Q \cdot K_m \cdot K_c \cdot K_s \cdot K_n \right) - (Q - q) \cdot \frac{S_{\text{відх}}}{1000}, \text{ грн} \quad (5.7)$$

де $C_i = 13730$ – базова вартість 1 тони заготовки, грн; [2], с.31, табл.2.6;

$S_{\text{відх}} = 1250$ – вартість 1 тони відходів, грн; [2], с.32, табл.2.7;

$K_m = 1,05$ – коефіцієнт, що залежить від точності; [2], с.33;

$K_c = 1,0$ – коефіцієнт, що залежить від групи складності; [2], с.33, табл.2.8;

$K_s = 1,14$ – коефіцієнт, що залежить від марки матеріалу; [2], с.33, табл.2.8;

$K_n = 1,13$ – коефіцієнт, що залежить від маси заготовки; [2], с.34;

$K_n = 0,8$ – коефіцієнт, що залежить від об'єму виробництва заготовки; [2],

с.31, табл.2.6;

									Арк.
									22
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

ТМ 20090018-00 ПЗ

$Q = 1,77$ – маса заготовки, кг;

$q = 1,1$ – маса деталі, кг.

$$S_{\text{заб}} = \left(\frac{13730}{1000} \cdot 1,77 \cdot 1,05 \cdot 1,0 \cdot 1,14 \cdot 1,13 \cdot 0,8 \right) - (1,77 - 1,1) \cdot \frac{1250}{1000} = 25,5 \text{ грн.}$$

Визначаємо коефіцієнт використання матеріалу за формулою:

$$K_{\text{вм}} = \frac{M_q}{M_3} \quad (5.8)$$

$$K_{\text{вм}} = \frac{1,1}{1,77} = 0,62$$

Виходячи з конструкції деталі та її габаритних розмірів, доцільно буде запропонувати другий метод отримання заготовки – виготовлену з прокату. За таблицею 2.2 ст.26 [2] обираємо вид прокату, для деталі сателіт приймаємо круглий прокат. Розмір прокату встановлюємо за таблицею ГОСТ 2590-2008 в залежності від відношення D/L розмір прокату D=115, L=42. Ескіз заготовки з круглого прокату зображений на рисунку 5.2.

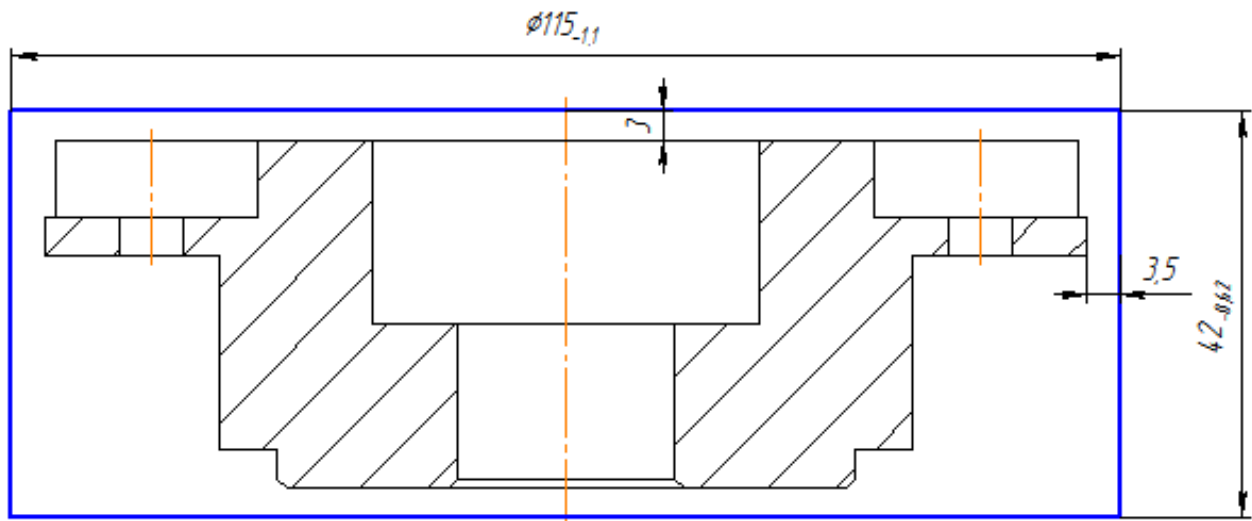

Рисунок 5.2 – Ескіз заготовки з круглого прокату

Знаходимо об'єм та масу заготовки за формулами 5.1 та 5.3:

									Арк.
									23
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

ТМ 20090018-00 ПЗ

$$V_{\text{заг}} = \frac{3,14 \cdot 115^2}{4} \cdot 42 = 436028,25 \text{ мм}^3$$

$$m = 436028,25 \cdot 7,8 \cdot 10^{-6} = 3,4 \text{ кг}$$

Проводимо економічне обґрунтування вибору заготовки прокат.

Визначаємо собівартість заготовки із прокату за формулою:

$$S_{\text{заг}} = M + \Sigma C_{\text{оз}}, \text{ грн} \quad (5.9)$$

де M – затрати на матеріал заготовки, грн.;

$\Sigma C_{\text{оз}}$ – технологічна собівартість операції розрізання і правки.

$$\Sigma C_{\text{оз}} = \frac{C_{\text{п.з}} \cdot T_{\text{шт.}}}{60 \cdot 100}, \text{ грн} \quad (5.10)$$

де $C_{\text{п.з}}$ – приведені затрати на робочому місці, грн/год;

$T_{\text{шт.}}$ – штучний, або штучно-калькуляційний час виконання заготівельної операції.

Приведені затрати на правку на розрізання прутка $C_{\text{п.з}} = 6000 - 6500$ грн/год приймаємо середнє значення $C_{\text{п.з}} = 6300$ грн/год.

Приведені затрати на правку на верстаті автоматі $C_{\text{п.з}} = 5800 - 6100$ грн/год приймаємо середнє значення $C_{\text{п.з}} = 6000$ грн/год.

Затрати на матеріал обчислюємо спираючись на масу прокату і масу стружки, що здається.

$$M = \frac{Q \cdot S}{1000} - (Q - q) \cdot \frac{S_{\text{в}}}{1000}, \text{ грн} \quad (5.11)$$

де $Q = 3,4$ кг – маса заготовки;

$q = 1,1$ кг – маса готової деталі;

$S = 7500$ грн – ціна 1 тони матеріалу;

$S_{\text{в}} = 750$ грн – ціна 1 тони відходів.

$$M = \frac{3,4 \cdot 7500}{1000} - (3,4 - 1,1) \cdot \frac{750}{1000} = 23,78 \text{ грн}$$

Визначаємо технологічну собівартість операцій розрізання прутка і правки:

									Арк.
									24
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

$$C_{o.3 \text{ роз}} = \frac{6300 \cdot 3,241}{60 \cdot 100} = 3,4 \text{ грн}$$

$$C_{o.3 \text{ пр}} = \frac{6000 \cdot 3,8}{60 \cdot 100} = 3,8 \text{ грн.}$$

Загальна собівартість технологічних операцій:

$$\Sigma C_{o.з.} = \Sigma C_{o.з. \text{ роз}} + \Sigma C_{o.з. \text{ пр.}}, \text{ грн} \quad (5.12)$$

$$\Sigma C_{o.з.} = 3,4 + 3,8 = 7,2 \text{ грн}$$

Визначаємо собівартість заготовки із прокату:

$$S_{\text{заг}} = 23,78 + 7,2 = 30,98 \text{ грн}$$

Визначаємо коефіцієнт використання матеріалу за формулою 5.8:

$$K_{\text{вм}} = \frac{1,1}{3,4} = 0,32$$

З розрахунків можна зробити висновок, що використання заготовки отриманої методом штампування, з точки зору економічних розрахунків та коефіцієнта використання матеріалу доцільне.

Технічні вимоги до заготовки:

- вихідний індекс 11;
- штампувальні ухили: зовнішні 3°, внутрішні 7°;
- ступінь складності поковки С2;
- клас точності поковки Т4;
- група сталі М1;
- допустимі облої до 1мм на сторону;
- зміщення по лінії роз'єму штампуну – до 0,5мм;
- твердість 156..207 НВ;
- термообробка – відпал ізотермічний.

					ТМ 20090018-00 ПЗ	Арк.
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		25

6 АНАЛІЗ ІСНУЮЧОГО ЧИ ТИПОВОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ

6.1 Розрахунок припусків на механічну обробку

Згідно спроектованого технологічного процесу на виготовлення деталі "сателіт 2812-9-017", робимо розрахунки припусків та допусків на найбільш точний діаметральний розмір (4 отвори Ø6,5H7), використовуючи ПЕОМ.

Вихідні дані:

Кількість стадій обробки поверхні разом із заготівельною – 3:

- свердління;
- зенкерування.

Послідовність вибору елементів припуску:

Визначаємо висоту мікронерівностей Rz та глибину дефектного шару h:

а) для заготовки Rz = 150; T = 200 мкм [2, с. 63, табл. 4.3];

б) для переходів [2, с. 65, табл. 4.6]:

- свердління Rz = 40; T = 60 мкм;
- зенкерування Rz = 20; T = 40 мкм

Визначаємо просторові відхилення за формулою:

$$\rho = \sqrt{\rho_{зм}^2 + \rho_{кор}^2}, \text{мкм} \quad (6.1)$$

де $\rho_{ci} = 500$ мкм – величина відхилення розташування [16, с. 187, табл. 21];

$\rho_{ei\delta} = 0$ – величина питомого короблення, мкм.

$$\rho = \sqrt{500^2 + 0^2} = 500 \text{ мкм}$$

Визначаємо величину просторових відхилення розміщення для інших переходів за формулою:

$$\rho_{\zeta\ddot{a}\ddot{a}} = k_{\sigma} \cdot \rho_{\zeta}, \text{мкм} \quad (6.2)$$

де k_y – коефіцієнт уточнення форми, залежить від виду обробки.

- свердління $k_y = 0,05$;
- зенкерування $k_y = 0,025$.

									Арк.
									26
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

ТМ 20090018-00 ПЗ

Розраховуємо ρ для кожного переходу:

$$\rho_{\text{свердл}} = 0,05 \cdot 500 = 25 \text{ мкм}$$

$$\rho_{\text{зенк}} = 0,025 \cdot 500 = 12,5 \text{ мкм}$$

Визначаємо похибку базування та закріплення деталі для кожного переходу:

- свердління $\varepsilon_{\text{баз}} = 250 \text{ мкм}$, $\varepsilon_{\text{закр}} = 160 \text{ мкм}$;

- зенкерування $\varepsilon_{\text{баз}} = 250 \text{ мкм}$, $\varepsilon_{\text{закр}} = 160 \text{ мкм}$.

Отримані вихідні дані вводимо в програму на ПЕОМ, яка виконує підрахунки припусків та міжопераційних розмірів, результати представлені в таблиці 6.1.

Таблиця 6.1 – Результати підрахунку на ПЕОМ припусків та міжопераційних розмірів на $\text{Ø}6,5\text{H}7$

Расчетные значения			Принятые значения, мм							
припуск, мкм		расчетный размер, мм	расчетный размер	номинальный размер с предельными отклонениями	предельный размер		припуск, мкм			
мини	расч.				мини-мальный	макси-мальный	миним	расч.	макс.	
-	-	3.635	3.63	3.63	+0.150 0	3.63	3.78	-	-	-
1863	2013	5.646	5.646	5.646	+0.058 0	5.646	5.704	1866	2018	2074
794	852	6.5	6.5	6.5	+0.015 0	6.5	6.515	796	852	869

На основі цих підрахунків будемо схему розташування припусків та допусків зображену на рисунку 6.1, яку потім розміщуємо на кресленні заготовки.

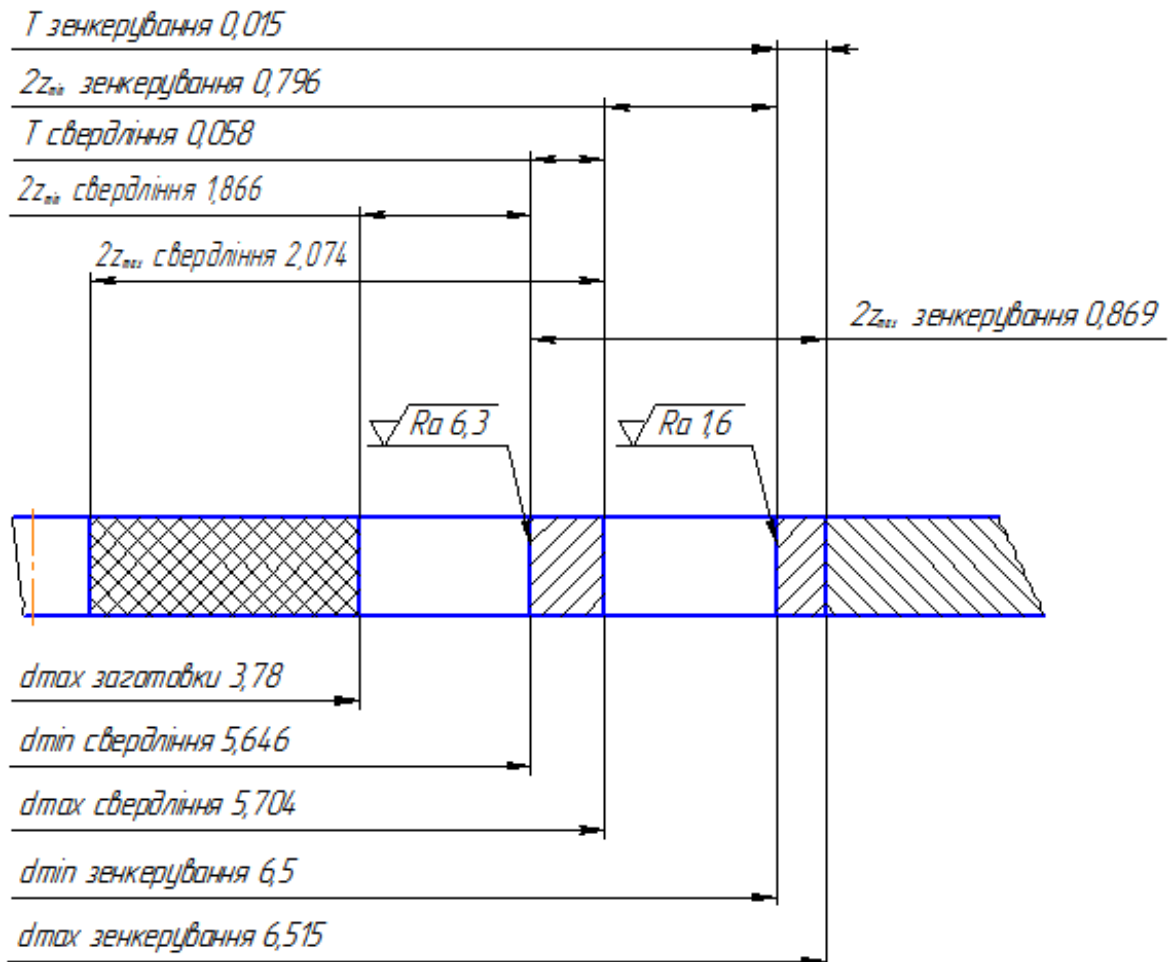

Рисунок 6.1 – Схема розташування припусків та допусків

6.2 Аналіз та обґрунтування схем базування і закріплення заготовки

Розглянемо технологічний процес виготовлення деталі "сателіт".

Технологічний процес складений відповідно до виконання технічних вимог для одержання даної деталі (див. табл.6.2).

Таблиця 6.2 – Базовий технологічний процес

№ операції	Назва операції	Короткий зміст операції	Обладнання
1	2	3	4
005	Обробка тиском		Кривошипний прес

Продовження таблиці 6.2

1	2	3	4
010	Термічна обробка	Досягнення необхідних властивостей матеріалу	Піч
015	Токарна з ЧПК	Точити зовнішні та внутрішні поверхні по керуючій програмі (напівчистова обробка)	Токарний верстат з ЧПК моделі 1П756ДФ3
020	Токарно-гвинторізна	Точити зовнішні та внутрішні поверхні (чистова обробка)	Токарно-гвинторізний верстат моделі 16К20
025	Вертикально-свердлильна	Свердлити чотири отвори	Вертикально-свердлильний верстат моделі 2Н125
030	Слюсарна	Зачистити гострі кромки	М1204-000
035	Фрезерна з ЧПК	Фрезерувати пази згідно керуючої програми	Фрезерний верстат з ЧПК моделі 6Р13Ф
040	Слюсарна	Зачистити гострі кромки	М1204-000
045	Свердлильна з ЧПК	Точити отвори та нарізати різь згідно керуючої програми	Свердлильний верстат з ЧПК моделі 2Р135Ф2
050	Промивальна		Промивочний стіл
055	Покриття		
060	Технічний контроль		Стіл ВТК

Вибір схем базування і закріплення заготовки істотно впливає не тільки на точність і якість оброблюваних поверхонь, але й на подальше обґрунтування вибору верстатного устаткування, засобів технічного оснащення. Обрана схема базування повинна передбачати як принцип сталості, так і принцип єдності технологічної, конструкторської і вимірної баз, забезпечувати можливість простого і зручного закріплення заготовки, багатоінструментальної обробки поверхонь.

									Арк.
									29
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	ТМ 20090018-00 ПЗ				

На операції №015 відбувається чорнова токарна обробка заготовки за два установи.

Пропоную два способи закріплення заготовки для Установи Б.

Перший спосіб (рисунок 6.2) – заготовка встановлена в трикулачковому патроні циліндричною поверхнею 72f9 мм з упором в торець. Наведемо таблиці відповідностей (табл.6.3) та матрицю зв'язків (табл.6.4) для даного варіанту базування заготовки.

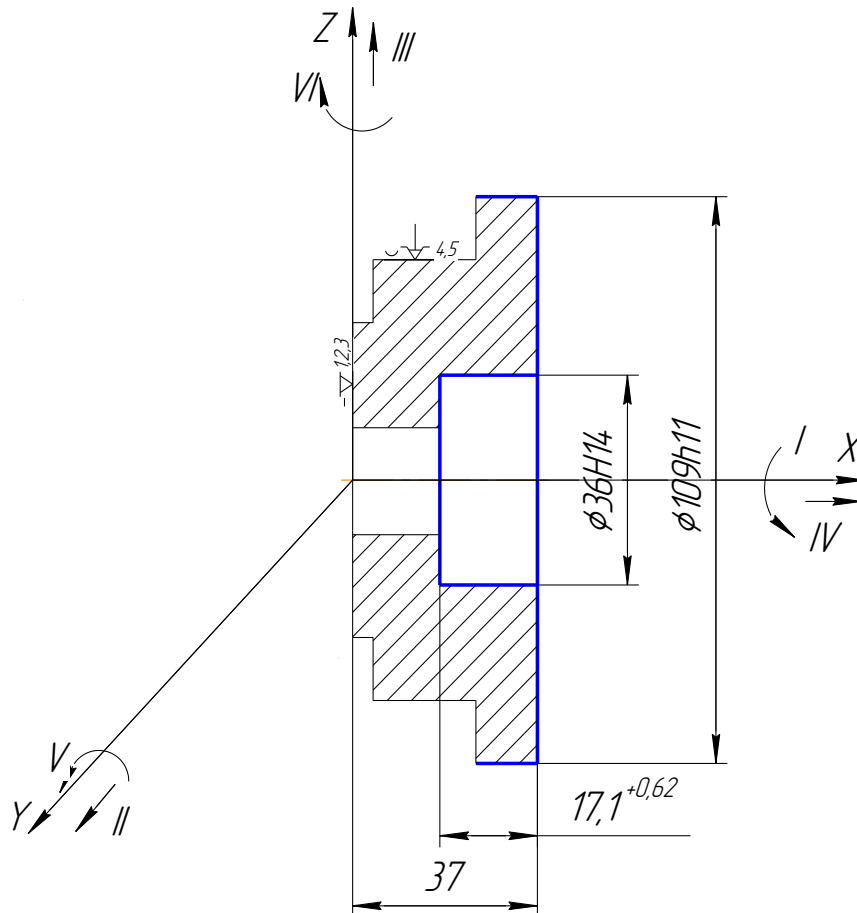

Рисунок 6.2 – Перший спосіб базування заготовки

Таблиця 6.3 – Таблиця відповідностей

Зв'язки	Ступені вільності	Найменування баз
1,2,3	I,VI, V	УБ
4,5	III, II	ПОБ
6	IV	Вакансія

Таблиця 6.4 – Матриця зв'язків

Найменування баз		X	Y	Z
УБ	L	1	0	0
	α	0	1	1
ПОБ	L	0	1	1
	α	0	0	0
Вакансія	L	0	0	0
	α	1	0	0

Визначимо похибку базування за першим варіантом для циліндричної поверхні $\phi 109h11$ мм (рисунок 6.2):

- $\varepsilon_{\phi 109} \neq 0$; $\varepsilon_{\phi 109} = 40$ мкм

Порівняємо дану похибку із допуском на розмір 109 мм. Оскільки $T_8 = 220$ мкм, то похибка базування $\varepsilon_{\phi 109} = 40$ мкм [5, с. 74] не перевищує допуск $T_{\phi 72} = 74$ мкм, що є доцільним.

Другий спосіб (рисунок 6.3) – заготовка встановлена в трикулачковому патроні циліндричною поверхнею $22h12$ мм з упором в торець. Наведемо таблиці відповідностей (табл.6.5) та матрицю зв'язків (табл.6.6) для даного варіанту базування заготовки.

Таблиця 6.5 – Таблиця відповідностей

Зв'язки	Ступені вільності	Найменування баз
1,2,3	I, VI, V	УБ
4,5	III, II	ПОБ
6	IV	Вакансія

Таблиця 6.6 – Матриця зв'язків

Найменування баз		X	Y	Z
УБ	L	1	0	0
	α	0	1	1
ПОБ	L	0	1	1
	α	0	0	0
Вакансія	L	0	0	0
	α	1	0	0

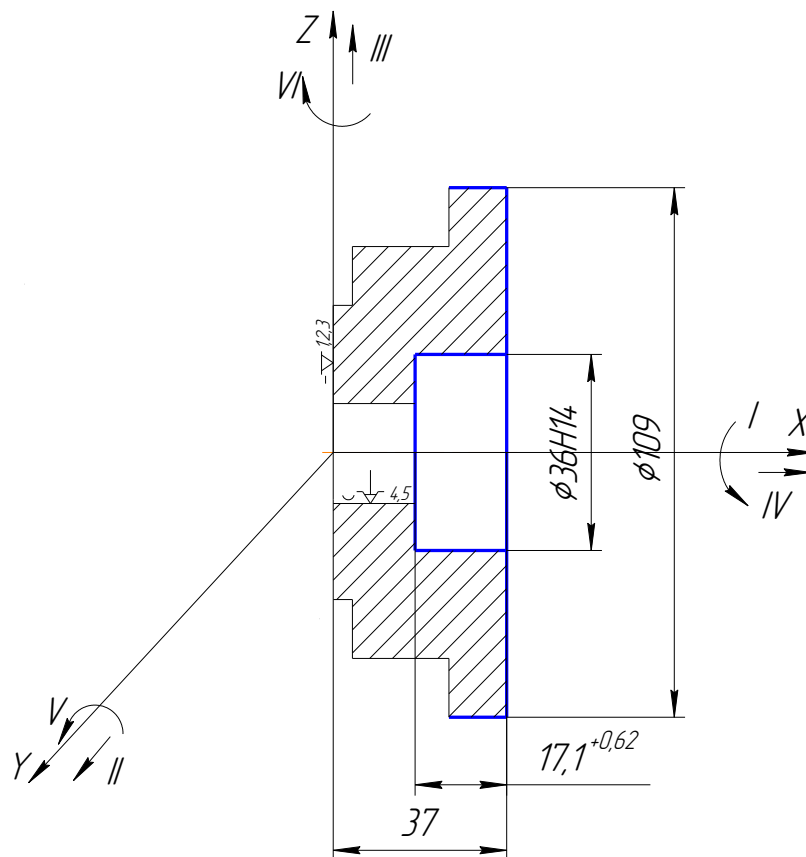

Рисунок 6.3 – Другий спосіб базування заготовки

Визначимо похибку базування за першим варіантом для циліндричної поверхні $\phi 109h11$ мм (рисунок 6.2):

- $\epsilon_{\phi 109} \neq 0$; $\epsilon_{68} = 80$ мкм

Порівняємо дану похибку із допуском на розмір 109 мм. Оскільки $T_8 = 220$

									Арк.
									32
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	ТМ 20090018-00 ПЗ				

мкм, то похибка базування $\epsilon_{68}=80$ мкм [5, с.74] не перевищує допуск $T_{072}=74$ мкм, що є доцільним, то даний варіант теж має місце існувати. Так як в першому варіанті похибка базування менша, то пропоную використовувати саме першу схему.

На операціях №035 і №045 відбувається обробка заготовки по верхньому торцю. Тому, вважаю за доцільне використати однакову схему базування.

Як приклад базування заготовки, розглянемо вертикально-фрезерну операцію №035. На даній операції виконують чистове фрезерування пазів з лінійними розмірами: $32^{+0,62}$ мм, $16^{+0,43}$ мм та $10h9$ мм.

Пропоную два способи закріплення заготовки. Перший спосіб (рисунок 6.4) – заготовка встановлена на нерухому опорі нижнім торцем, затиснена в лещатах з призматичними губками та на зрізаний палець по отвору $\phi 6,5^{+0,36}$. Наведемо таблиці відповідностей (табл.6.7) та матрицю зв'язків (табл.6.8) для даного варіанту базування заготовки.

Таблиця 6.7 – Таблиця відповідностей

Зв'язки	Ступені вільності	Найменування баз
1,2,3	III, IV, V	УБ
4,5	I, II	ПОБ
6	VI	ОБ

Таблиця 6.8 – Матриця зв'язків

Найменування баз		X	Y	Z
УБ	L	0	0	1
	α	1	1	0
ПОБ	L	1	1	0
	α	0	0	0
ОБ	L	0	0	0
	α	0	0	1

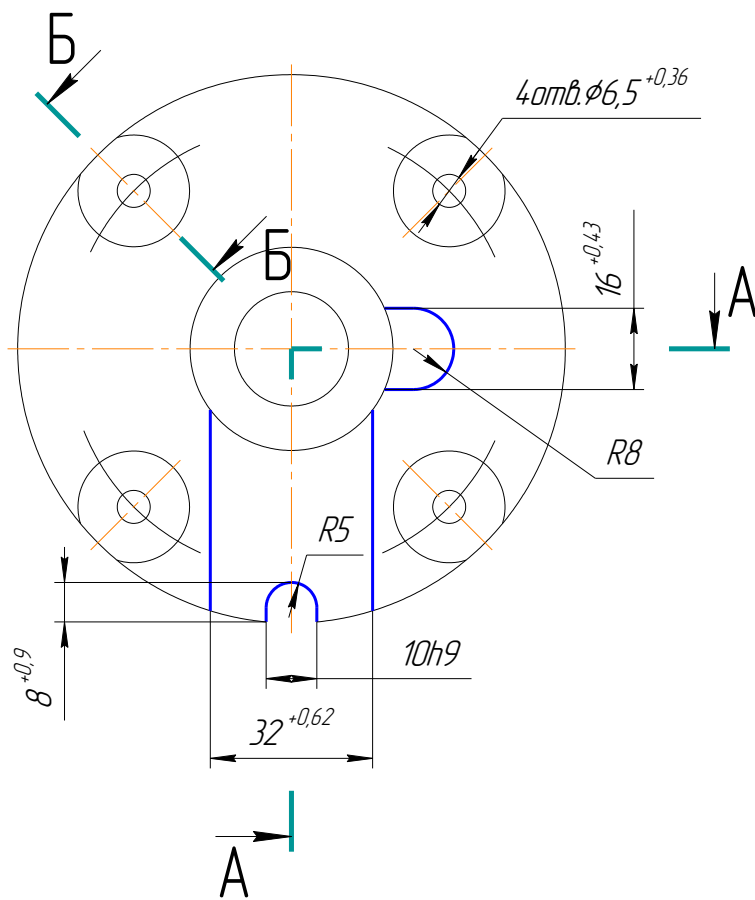
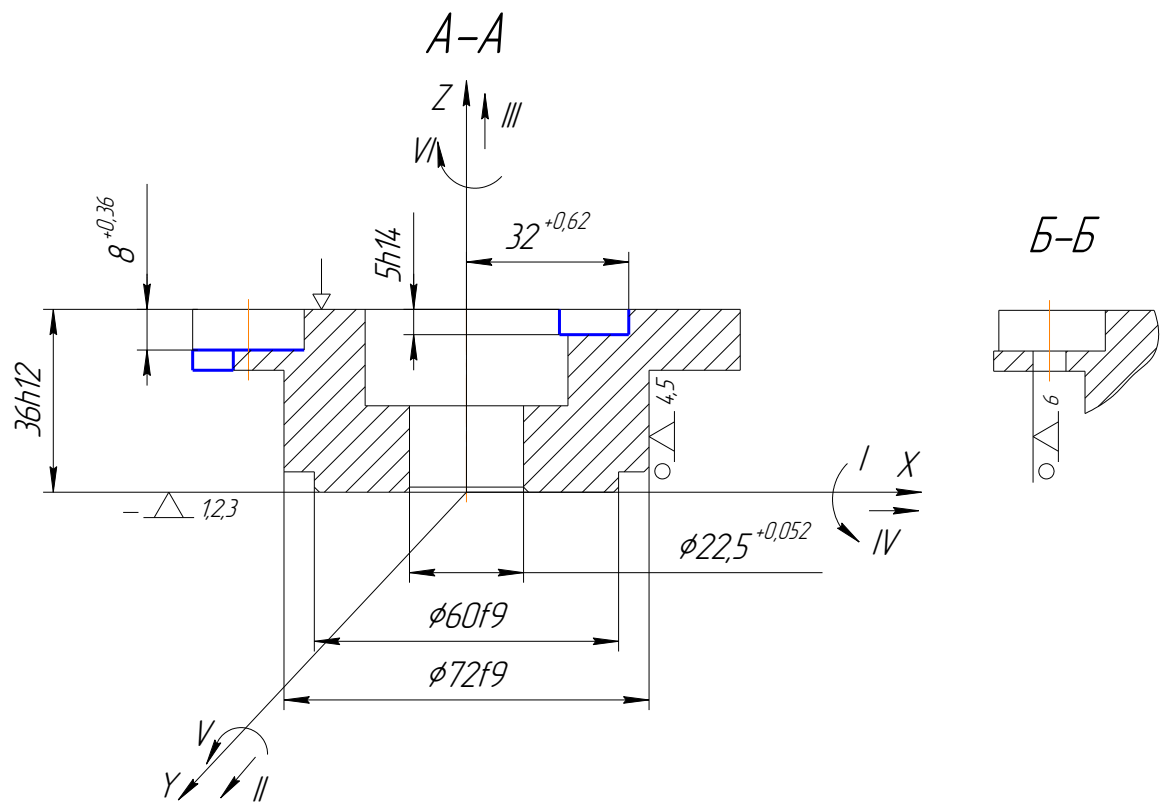

Рисунок 6.4 – Перший спосіб базування заготовки

					ТМ 20090018-00 ПЗ	Арк.
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		34

Визначимо похибку базування за першим варіантом для пазу $32^{+0,62}$ мм, котрий фрезерують на глибину $8^{+0,36}$ мм (рисунок 6.4):

- $\varepsilon_{68} \neq 0$; $\varepsilon_{68} = 250$ мкм

Порівняємо дану похибку із допуском на розмір 72 мм. Оскільки $T_8 = 620$ мкм, то похибка базування $\varepsilon_{68} = 250$ мкм [5, с. 74] не перевищує допуск $T_{\phi 72} = 74$ мкм, що є доцільним.

Другий спосіб (рисунок 6.5) – заготовка встановлена на нерухомому опорі нижнім торцем, на оправку в другій сходинці центрального отвору та на зрізаний палець по отвору $\phi 6,5^{+0,36}$. Наведемо таблиці відповідностей (табл. 6.9) та матрицю зв'язків (табл. 6.10) для даного варіанту базування заготовки.

Таблиця 6.9 – Таблиця відповідностей

Зв'язки	Ступені вільності	Найменування баз
1,2,3	III, IV, V	УБ
4,5	I, II	ПОБ
6	VI	ОБ

Таблиця 6.10 – Матриця зв'язків

Найменування баз		X	Y	Z
УБ	L	0	0	1
	α	1	1	0
ПОБ	L	1	1	0
	α	0	0	0
ОБ	L	0	0	0
	α	0	0	1

При базуванні на оправку $\varepsilon_{68} = 0$;

Так як $T_8 = 620$ мкм, а похибка базування $\varepsilon_{68} = 0$ [5, с. 77], то даний варіант теж має місце існувати. Перевагу можна надати даній схемі, але перша схема також доцільна. Пропоную використовувати саме першу схему.

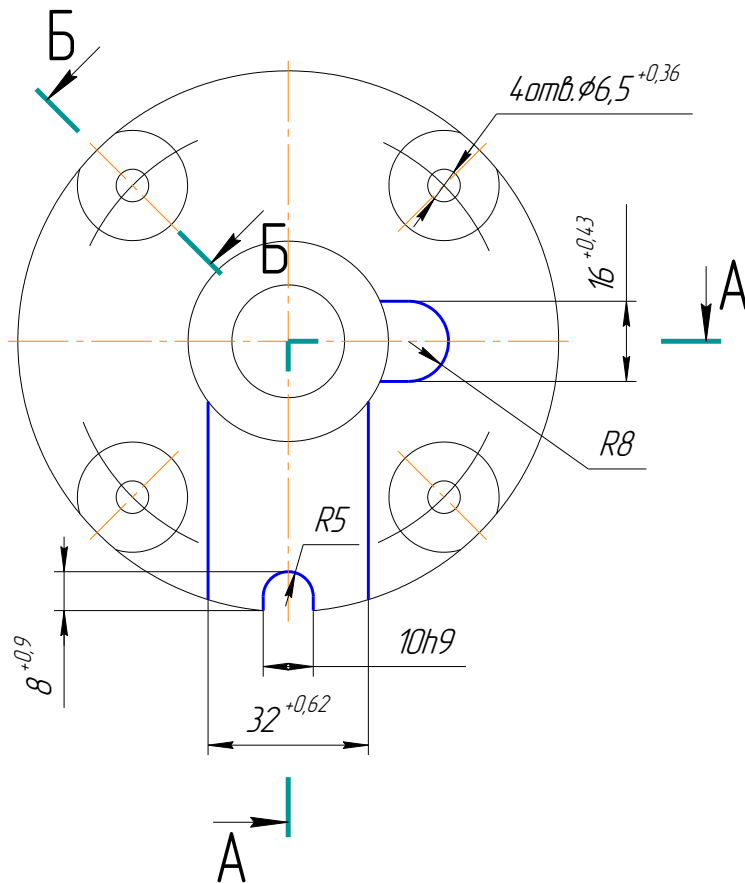
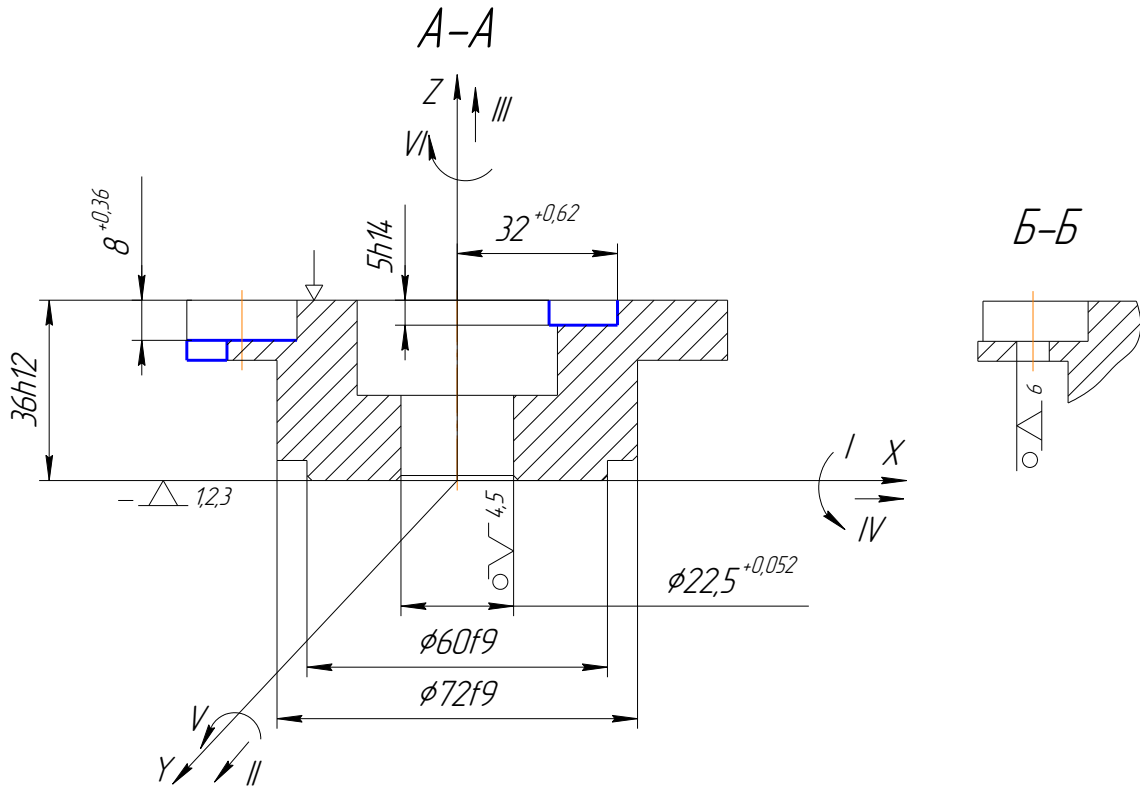

Рисунок 6.5 – Другий спосіб базування заготовки

Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

ТМ 20090018-00 ПЗ

Арк.

36

6.3 Обґрунтування вибору металорізальних верстатів

При виборі металорізального верстата перевагу слід надавати високопродуктивному обладнанню, орієнтуючись на сучасні верстати вітчизняного та зарубіжного виробництва.

При виборі верстата керуємося такими вимогами:

- можливість виконання необхідних технологічних способів обробки поверхонь, які увійшли до певної операції;

- тип виробництва;

- габарити робочого простору;

- необхідну потужність двигунів;

- кількість інструментів, які можна установити на верстаті.

На операції 015 доцільно буде застосувати токарний верстат із ЧПК моделі 1П756ДФЗ. Пропоную порівняти його з верстатом цієї ж групи – 1П752МФЗ (табл. 6.11).

Таблиця 6.11 – Порівняння параметрів токарних верстатів

Модель верстата	1П756ДФЗ	1П752МФЗ
Найбільший розмір оброблюваної, мм: довжина	320	250
Найбільше переміщення супорта, мм: повздовжнє чи вертикальне	720	1035
поперечне чи горизонтальне	480	350
Частота обертання шпинделя, об/хв	8-1600	6,3-1250
Число позицій поворотної револьверної головки	4; 6	–
Потужність електродвигуна головного привода, кВт	30	22

Беручи до уваги ці показники, можна зробити висновок, що параметрів верстата 1П756ДФЗ достатньо для виконуваних процесів обробки деталі на даній операції. Також при порівнянні було виявлено декілька недоліків верстата

						ТМ 20090018-00 ПЗ	Арк.
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата			37

1П752МФ3 наприклад, відсутність поворотної револьверної головки, що є важливим, адже на операції застосовують два різальні інструменти.

На операції 035 в заводському техпроцесі застосований вертикально-фрезерний верстат із ЧПК моделі 6P13Ф3. Пропоную порівняти його з верстатом більш сучасним та продуктивним CORMAK MILL 650 (табл. 6.12).

Таблиця 6.12– Порівняння параметрів фрезерних верстатів

Модель верстата	CORMAK MILL 650	654Ф3
Розміри робочої поверхні стола (ширина x довжина), мм	320×1250	400×1600
Найбільший кут повороту шпиндельної головки, °	±45	-
Число швидкостей шпинделя	18	18
Частота обертання шпинделя, об/хв	31,5-1600	25-1250
Число подач стола	18	18
Подача стола, мм/хв.:		0,1-4800
повздожня та поперечна	25-1250	
вертикальна	8,3-416,6	
Потужність електродвигуна привода головного руху, кВт	7,5	15

Як бачимо, технічні характеристики верстатів подібні, але надаємо перевагу більш сучасному верстату CORMAK MILL 650 – потужності його електродвигуна в 7,5 кВт буде достатньо для проведення необхідних робіт при обробці заготовки.

									Арк.
									38
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

6.4 Обґрунтування вибору верстатних пристроїв, металорізального та вимірювального інструментів

Вибір верстатного пристрою пов'язаний з типом виробництва і конфігурацією деталі.

На операції 015 застосовують:

- патрон 7120-0079-1-2П ГОСТ24351-80;
- втулка 6105-0066 ГОСТ17178-71. Конусність даної втулки – 7:24.

На операції 035 застосовують:

- універсальний збірний пристрій – УЗП;
- втулку 6103-0003 ГОСТ13790-68. Конусність даної втулки – 7:24.

На операції 015 процес обробки виконується за допомогою наступних інструментів:

- токарний правий контурний різець 2101-0643 згідно ГОСТ20872-80. Ріжуча пластинка виготовлена з матеріалу марки Т30К4; загальна довжина інструменту становить 150мм.;

- спіральне свердло 2301–3469 за ГОСТ 12121–77 з номінальним діаметром $\phi 22$ мм. Воно виготовлене з матеріалу марки Р6М5; точність – нормальна, клас В. Загальна довжина становить 280мм, довжина робочої частини – 180мм.

На операції 035 обробка пазів виконується за допомогою наступних кінцевих фрез з конічним хвостовиком:

- 2223-0152 ГОСТ 17026-71 з номінальним діаметром $\phi 32$ мм;
- 2223-0083 ГОСТ 17026-71 з номінальним діаметром $\phi 16$ мм;
- 2223-0024 ГОСТ 17026-71 з номінальним діаметром $\phi 10$ мм.

Дані інструменти використовують для фрезерування пазів, виступів та площин деталей із різноманітних марок сталі та чавунів.

На операції 015 для контролю обробленої поверхні використовують наступні інструменти:

- зразок шорсткості за ГОСТ 9378-93;
- штангенциркуль ШЦІ-125-0,1 ГОСТ166-89.

										Арк.
										39
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата						

ТМ 20090018-00 ПЗ

На операції 035 для контролю обробленої поверхні використовують наступні інструменти:

- зразок шорсткості за ГОСТ 9378-93;
- штангенциркуль ШЦІ-125-0,1 ГОСТ166-80.

6.5 Розрахунки режимів різання

Операція 015 токарна із ЧПК.

На операцію 015 розрахунково-аналітичним методом розраховуємо режими різання на циліндричну поверхню Ø60,7 мм. На решту поверхонь режими різання визначаємо табличним методом, результати розрахунків заносимо до таблиці 6.13.

Визначаємо глибину різання за формулою:

$$t = \frac{D - d}{2}, \text{ мм} \quad (6.3)$$

де D – діаметр заготовки, мм;

d – діаметр який отримуємо на даній операції, мм.

$$t = \frac{63,2 - 60,7}{2} = 1,25 \text{ мм}$$

Визначаємо подачу за формулою:

$$S_o = S_{\text{табл}} \cdot K_{Sd} \cdot K_{SN} \cdot K_{SM} \cdot K_{SY} \cdot K_{SP} \cdot K_{S\phi}, \text{ мм/об} \quad (6.4)$$

де $S_{\text{табл}} = 0,5$ мм/об – табличне значення подачі (табл.11, с.266);

$K_{Sd} = 0,9$ – перетин державки різця;

$K_{SN} = 1,0$ – міцність ріжучої частини;

$K_{SM} = 1,0$ – механічні властивості оброблюваного матеріалу;

$K_{SY} = 0,8$ – схема закріплення;

$K_{SP} = 1,0$ – стан поверхні;

$K_{S\phi} = 1,0$ – геометрія різця.

					ТМ 20090018-00 ПЗ	Арк.
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		40

$$S_0 = 0,5 \cdot 0,9 \cdot 1,0 \cdot 1,0 \cdot 0,8 \cdot 1,0 \cdot 1,0 = 0,36 \text{ мм/об}$$

Корегуємо подачу за паспортними даними токарного верстата із ЧПК моделі 1П756ДФ3.

$$S_d = 0,5 \text{ мм/об}$$

Визначаємо швидкість різання за формулою:

$$V = \frac{C_v}{T^m \cdot t^x \cdot S_a^y} \cdot \hat{E}_v, \text{ м/хв} \quad (6.5)$$

де C_v , x , y , m – коефіцієнт та показники степеня [5, с.269, табл.17]:

$$C_v = 244;$$

$$x = 0,15;$$

$$y = 0,35;$$

$$m = 0,20;$$

$$T = 60 \text{ хв} – \text{період стійкості};$$

K_v – загальний поправочний коефіцієнт на швидкість різання, що враховує фактичні умови різання, визначаємо за формулою:

$$K_v = K_{m_v} \cdot K_{n_v} \cdot K_{и_v} \cdot K_{\phi_v} \cdot K_{r_v} \quad (6.6)$$

де $K_{n_v} = 0,8$ – коефіцієнт, що враховує стан заготовки, [5, с.263, табл.5];

$K_{и_v} = 1,00$ – коефіцієнт, що враховує вплив матеріалу інструменту, [5, с.263, табл.6];

$K_{\phi_v} = 1,0$ – коефіцієнт, що враховує вплив параметрів різця, [5, с.271, табл.18];

$K_r = 1,03$ – коефіцієнт, що враховує радіус при вершині різця, [5, с.271, табл.18];

K_{m_v} – коефіцієнт, що враховує якість оброблюваного матеріалу [5, с.261, табл.1]:

$$K_{m_v} = K_r \cdot \left(\frac{750}{HB} \right)^{n_v}, \quad (6.7)$$

										Арк.
										41
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	ТМ 20090018-00 ПЗ					

$$n = -0,15;$$

K_p – коефіцієнт, що враховує якість оброблюваного матеріалу, визначається за формулою:

$$K_p = K_{m_p} \cdot K_{\varphi_p} \cdot K_{\gamma_p} \cdot K_{\lambda_p} \cdot K_{r_p}, \quad (6.11)$$

де K_{m_p} – коефіцієнт, що враховує якість оброблюваного матеріалу [5, с.264, табл.9];

K_{φ_p} , K_{γ_p} , K_{λ_p} , K_{r_p} – коефіцієнт, що залежить від геометричних параметрів різця, відповідно головний кут в плані φ , переднього кута γ , кута нахилу різальної кромки λ та радіуса при вершині різця r [5, с.275, табл.23]:

$$K_{\varphi_p} = 1,0;$$

$$K_{\gamma_p} = 1,1;$$

$$K_{\lambda_p} = 1,0;$$

$$K_{r_p} = 1,0.$$

$$K_{m_v} = K_r \cdot \left(\frac{750}{HB} \right)^{n_v}, \quad (6.12)$$

Підставляємо значення:

$$K_{m_v} = 0,8 \cdot \left(\frac{750}{450} \right)^{1,0} = 1,33$$

Отже, коефіцієнт, що враховує якість оброблюваного матеріалу становить:

$$K_p = 1,33 \cdot 1,0 \cdot 1,1 \cdot 1,0 \cdot 1,0 = 1,46$$

Отже, сила різання становить:

$$P_z = 10 \cdot 300 \cdot 1,25^{1,0} \cdot 0,5^{0,75} \cdot 133,5^{-0,15} \cdot 1,46 = 6741,2 \text{ Н}$$

Визначаємо потужність різання за формулою:

$$N_{\text{риз}} = \frac{P_z \cdot V}{1020 \cdot 60}, \text{ кВт} \quad (6.13)$$

									Арк.
									43
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

Підставляємо значення:

$$N_{\text{різ}} = \frac{6741,2 \cdot 133,5}{1020 \cdot 60} = 14,7 \text{ кВт}$$

Перевіряємо чи достатня потужність приводу токарного верстата із ЧПК моделі 1П756ДФ3. Необхідно щоб виконувалася умова:

$$N_{\text{різ}} \leq N_{\text{ун}},$$

де $N_{\text{ун}}$ – потужність на шпинделі верстата кВт;

$$N_{\text{ун}} = N_{\text{д}} \cdot \eta, \text{ кВт} \quad (6.14)$$

де $N_{\text{д}} = 30$ – потужність двигуна, кВт;

$\eta = 0,75$ – коефіцієнт корисної дії.

$$N_{\text{ун}} = 30 \cdot 0,75 = 22,5 \text{ кВт}$$

$$14,7 \text{ кВт} < 22,5 \text{ кВт}$$

Умова різання виконується, тобто обробка можлива.

Визначаємо основний час за формулою:

$$T_o = \frac{L}{S_i \cdot n_{\dot{a}}}, \text{ хв} \quad (6.15)$$

де L – довжина робочого ходу інструменту, визначаємо за формулою:

$$L = l_o + l_{\text{вр}} + l_{\text{пер}}, \text{ мм} \quad (6.16)$$

де l_o – довжина оброблюваної поверхні, мм; $l_o = 4,5$ мм;

$l_{\text{вр}}$ – довжина врізання;

$l_{\text{пер}}$ – довжина перебігу

$$L = 4,5 + 1,3 = 5,8 \text{ мм}$$

$$T_o = \frac{5,8}{0,5 \cdot 700} = 0,02 \text{ хв}$$

									Арк.
									44
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

Призначаємо глибину різання.

Так як необхідну точність можна досягти за одну чорнову стадію обробки, припуск знімаємо за один прохід, отже $t = 8$ мм.

Призначаємо подачу на зуб фрези.

Вибираємо подачу на зуб для обробки пазів.

$$S_{\text{табл}} = 0,19 \text{ мм/зуб.}$$

Вибране значення подачі корегуємо з урахуванням поправочних коефіцієнтів по формулі:

$$S_z = S_{\text{табл}} \cdot K_{SM} \cdot K_{SM\phi} \cdot K_{SI} \cdot K_{SZ}, \quad (6.17)$$

де K_{SM} – твердість оброблюваного матеріалу;

$K_{SM\phi}$ – матеріал ріжучої частини фрези;

K_{SI} – відношення фактичного числа зубів до нормативного;

K_{SZ} – відношення вильоту фрези до діаметру.

$$S_z = 0,19 \cdot 1,0 \cdot 1,0 \cdot 0,7 \cdot 1,0 = 0,133 \text{ мм/зуб}$$

Остаточню приймаємо – $S_z = 0,133$ мм/зуб.

Вибираємо швидкість різання.

Даний параметр визначимо згідно формули:

$$V = \frac{C_v \cdot D^q}{T^m \cdot t^x \cdot S_z^y \cdot B^u \cdot z^p} \cdot K_v, \text{ м/хв} \quad (6.18)$$

де C_v, q, x, y, u, p, t – коефіцієнти та показники степеню, значення яких обираємо згідно [5, с.286, табл.39];

T – період стійкості фрези згідно [5, с.290, табл.40];

K_v – загальний поправочний коефіцієнт на швидкість різання, котрий враховує фактичні умови різання, визначаємо за формулою:

$$K_v = K_{Mv} \cdot K_{Pv} \cdot K_{Iv}, \quad (6.19)$$

де K_{Pv} – коефіцієнт, що враховує стан поверхні заготовки, [5, с.263, табл.5];

									Арк.
									46
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

K_{I_v} – коефіцієнт, який враховує матеріал інструмента, [5, с.263, табл.6];

K_{M_v} – коефіцієнт, котрий враховує якість оброблюваного матеріалу:

$$K_{M_v} = K_r \cdot \left(\frac{750}{\sigma_B} \right)^{n_v}, \quad (6.20)$$

де K_r – коефіцієнт, котрий характеризує групу сталі по оброблюваності, [5, с.262, табл.2];

σ_B – міцність оброблюваного матеріалу;

n_v – показник степеню при обробці фрезою, [5, с.262, табл.2].

$$K_{m_v} = 1,0 \cdot \left(\frac{750}{270} \right)^{-0,9} = 0,4$$

$$K_v = 0,4 \cdot 0,8 \cdot 1,0 = 0,32$$

Тоді

$$V = \frac{46,7 \cdot 32^{0,45}}{120^{0,33} \cdot 8^{0,5} \cdot 0,133^{0,5} \cdot 32^{0,1} \cdot 6^{0,1}} \cdot 0,32 = 26,22 \text{ м/хв}$$

Визначаємо частоту обертання шпинделя за формулою 6.8:

$$n = \frac{1000 \times 26,22}{3,14 \times 32} = 261 \text{ об/хв}$$

По паспорту верстата приймаємо найближче значення:

$$n_d = 250 \text{ об/хв}$$

Фактичну швидкість різання визначаємо за формулою 6.9:

$$V_\phi = \frac{3,14 \cdot 32 \cdot 250}{1000} = 25,12 \text{ м}$$

Визначаємо силу різання, за формулою:

$$P_z = \frac{10 \cdot C_p \cdot t^x \cdot S_z^y \cdot B^u \cdot z}{D^q \cdot n^w} \cdot K_{M_p}, \text{ Н} \quad (6.21)$$

									Арк.
									47
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

де C_p, x, y, u, q, w – коефіцієнти та показники степеню, [5, с.291, табл.41];

K_{Mp} – поправочний коефіцієнт, котрий враховує вплив якості оброблюваного матеріалу на силові залежності.

$$K_{Mp} = \left(\frac{\sigma_B}{750} \right)^n, \quad (6.22)$$

де n – показник степеня при фрезеруванні, $n=0,3$

$$K_{Mp} = \left(\frac{270}{750} \right)^{0,3} = 0,74$$

Підставляємо значення:

$$P_z = \frac{10 \cdot 68,2 \cdot 8^{0,86} \cdot 0,133^{0,72} \cdot 32^{1,0} \cdot 6}{32^{0,86} \cdot 250^0} \cdot 0,74 = 6882 \text{ Н}$$

Визначаємо потужність різання за формулою 6.13:

$$N_{риз} = \frac{6882 \cdot 26,22}{1020 \times 60} = 2,95 \text{ кВт}$$

Визначаємо фактичну швидкість різання за формулою 6,9:

$$V_\phi = \frac{3,14 \cdot 32 \cdot 250}{1000} = 25,12 \text{ м}$$

Визначаємо фактичну потужність різання за формулою:

$$N_\phi = N \cdot \frac{V_\phi}{V}, \text{ кВт} \quad (6.23)$$

$$N_\phi = 3,52 \cdot \frac{25,12}{26,22} = 3,37 \text{ кВт}$$

$$2,95 \text{ кВт} < 3,37 \text{ кВт}$$

Умова різання виконується, тобто обробка заготовки можлива.

									Арк.
									48
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

Визначаємо основний час за формулою:

$$T_o = \frac{L}{S_z \cdot n \cdot z}, \text{ хв} \quad (6.24)$$

де L – довжина робочого ходу інструменту, визначаємо за формулою 6.16:

$$L = 34 + 16 = 50 \text{ мм}$$

$$T_o = \frac{50}{0,133 \cdot 250 \cdot 6} = 0,25 \text{ хв}$$

Режими різання для інших переходів наведено в таблиці 6.14.

Таблиця 6.14 – Режими різання для пазів шириною 16 мм та 10 мм для операції 035

Параметри	t, мм	S _z , мм/зуб	V, м/хв	n, об/хв	N, кВт	T _o , хв
Розмір						
Ø16 мм	5	0,05	32	630	1,44	0,29
Ø10 мм	4	0,05	32	630	1,44	0,35

6.6 Технічне нормування операції

Розраховуємо технічне нормування на операцію 015.

Так, як деталь ”сателіт” виготовляється в умовах дрібносерійне виробництво, то розрахуємо норму штучно-калькуляційного часу $T_{шт-к}$ за формулою:

$$T_{шт-к} = \frac{T_{п-з}}{n} + T_{шт}, \text{ хв} \quad (6.25)$$

де $T_{п-з}$ – підготовчо-заклучний час, [6, с. 215, додаток 6.3];

n – кількість деталей в партії запуску;

$T_{шт}$ – норма штучного часу.

Підготовчо-заклучний час визначаємо за формулою:

$$T_{п-з} = T_{н.в} + T_{д.п}, \text{ хв} \quad (6.26)$$

де $T_{н.в}$ – норматив на наладку верстата, інструменту та пристроїв;

$T_{д.п}$ – норматив на додаткові прийоми.

$$T_{п-з} = 8 + 3 = 11 \text{ хв}$$

Штучний час виконання операції визначаємо за формулою:

$$T_{шт} = T_o + T_d + T_{об} + T_{від}, \text{ хв} \quad (6.27)$$

де T_o – основний час;

T_d – допоміжний час;

$T_{об}$ – час на обслуговування робочого місця;

$T_{від}$ – час перерв на відпочинок та особисті потреби, [6, с.214, додаток 6.1].

Розраховуємо допоміжний час за формулою:

$$T_d = T_{в.з} + T_{з.в} + T_{уп} + T_{вим}, \text{ хв} \quad (6.28)$$

де $T_{в.з}$ – час на встановлення та зняття деталі, [6, с.197, додаток 5.1];

$T_{з.в}$ – час на закріплення та розкріплення деталі, [6, с.201, додаток 5.7];

$T_{уп}$ – час на прийоми управління, [6, с. 205, додаток 5.9];

									Арк.
									50
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

$T_{\text{вим}}$ – час на виміри деталі, [6, с.207, додаток 5.12].

$$T_d = 0,08 + 0,024 + 0,01 + 0,12 = 0,234 \text{ хв}$$

Розраховуємо час на обслуговування робочого місця за формулою:

$$T_{\text{об}} = T_{\text{тех}} + T_{\text{орг}}, \text{ хв} \quad (6.29)$$

де $T_{\text{тех}}$ – час на технічне обслуговування робочого місця, [6, с. 209, додаток 5.17];

$T_{\text{орг}}$ – час на організаційне обслуговування, [6, с. 212, додаток 5.21].

Підставляємо значення:

$$T_{\text{об}} = 1,5 + 2,1 = 3,6 \text{ хв}$$

Час перерв на відпочинок та особисті потреби визначається в залежності від оперативного часу, котрий розраховуємо згідно формули:

$$T_{\text{оп}} = T_o + T_d, \text{ хв} \quad (6.30)$$

$$T_{\text{оп}} = 1,07 + 0,234 = 1,304 \text{ хв}$$

Отже штучний час на операції становить:

$$T_{\text{шт}} = 1,07 + 0,234 + 3,6 + 6,5 = 11,4 \text{ хв}$$

Тоді штучно-калькуляційний час на операцію становить:

$$T_{\text{шт-к}} = \frac{11}{87} + 11,4 = 11,5 \text{ хв}$$

Технічне нормування на операцію 035.

Розраховуємо підготовчо-заклучний час, [6, с.217, додаток 6.5] за формулою:

$$T_{\text{п-з}} = T_{\text{н.в}} + T_{\text{в.с}} + T_{\text{д.п}}, \text{ хв} \quad (6.31)$$

де $T_{\text{н.в}}$ – норматив на наладку верстата та встановлення пристроїв;

$T_{\text{в.с}}$ – норматив на встановлення фрези;

$T_{\text{д.п}}$ – норматив на додаткові прийоми.

$$T_{\text{п-з}} = 3 + 2 + 5 = 10 \text{ хв}$$

									Арк.
									51
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

Розраховуємо допоміжний час за формулою 6.28:

$$T_d = T_{в.з} + T_{з.в} + T_{уп} + T_{вим}, \text{ хв}$$

де $T_{в.з}$ – час на встановлення та зняття деталі, [6, с.199, додаток 5.6];

$T_{з.в}$ – час на закріплення та розкріплення деталі, [6, с.201, додаток 5.7];

$T_{уп}$ – час на прийоми управління, [6, с.205, додаток 5.9];

$T_{вим}$ – час на виміри деталі, [6, с.208, додаток 5.14].

$$T_d = 0,08 + 0,024 + 0,06 + 0,16 = 0,324 \text{ хв}$$

Розраховуємо час на обслуговування робочого місця за формулою 6.29:

$$T_{об} = T_{тех} + T_{орг}, \text{ хв}$$

де $T_{тех}$ – час на технічне обслуговування робочого місця, [6, с.210, додаток 5.18];

$T_{орг}$ – час на організаційне обслуговування, [6, с.212, додаток 5.21].

Підставляємо значення:

$$T_{об} = 1,8 + 1,4 = 3,2 \text{ хв}$$

Розраховуємо оперативний час за формулою 6.30:

$$T_{оп} = 0,89 + 0,324 = 1,214 \text{ хв}$$

Визначаємо штучний час на операцію за формулою 6.27:

$$T_{шт} = 0,89 + 0,324 + 3,2 + 6 = 10,414 \text{ хв}$$

Отже, штучно-калькуляційний час на операцію становить:

$$T_{шт-к} = \frac{10}{87} + 10,414 = 10,5 \text{ хв}$$

									Арк.
									52
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

7 ПРОЕКТУВАННЯ ВЕРСТАТНОГО ПРИСТРОЮ

На фрезерній операції із ЧПК №035, оброблювана заготовка встановлюється в лещата, котрі працівник, до та після виконання операції, розтискає самостійно, використовуючи лише силові можливості своїх рук. Процес встановлення прижима, відбувається таким же чином.

Для полегшення трудомісткості виконання даної операції, зменшення допоміжного часу – рекомендую задіяти універсальний збірний пристрій на основі пневматичного приводу.

Розроблення та обґрунтування схем базування

На даній операції виконується обробка трьох пазів шириною $32^{+0,62}$ мм, $16^{+0,43}$ мм та $10h9$ мм.

Обґрунтування схеми базування дивись у розділі 6.2.

Уточнення параметрів точності

Точність форми

Похибка форми паза характеризується відхиленням від площинності дна паза і стінки паза.

Оскільки на кресленні допуски на форми пазів не задані, то для рівня геометричної точності А допуск площинності беремо орієнтовно в межах 60% від допуску на глибину паза.

Розрахункове значення допуску площинності дна паза:

- для паза шириною $32^{+0,62}$ мм:

$$T_{\square 32} = 0,6 \cdot 360 = 216 \text{ (мкм)}$$

- для паза шириною $16^{+0,43}$ мм:

$$T_{\square 16} = 0,6 \cdot 750 = 450 \text{ (мкм)}$$

Згідно [9, с.107] приймаємо: $T_{\square 32} = 300$ мкм, котре відповідає 15 ступеню точності; $T_{\square 16} = 400$ мкм, що належить 11 квалітету.

Розрахункове значення допуску прямолінійності стінки паза:

$$T_{\text{—}8} = 0,6 \cdot 900 = 540 \text{ (мкм)}$$

									Арк.
									53
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

ТМ 20090018-00 ПЗ

Згідно [9, с.107] приймаємо найближче стандартне значення: $T_{\equiv 8}=500\text{мкм}$, що відповідає 15 ступеню точності.

Так як для пазів шириною $32^{+0,62}$ мм і $16^{+0,43}$ мм не вказано граничних відхилень на їхню довжину, то й розрахувати допуски прямолінійності стінки ми не можемо.

Точність розташування

Похибка розташування зазначених пазів характеризується відхиленням від симетричності відносно вісі деталі.

Оскільки на кресленні значення відхилення від симетричності не задані, то для рівня геометричної точності А допуск площинності беремо орієнтовно в межах 60% від допуску на ширину паза.

Розрахункове значення допуску симетричності паза:

- для паза шириною $32^{+0,62}$ мм:

$$T_{\equiv 32}=0,6 \cdot 620=372 \text{ (мкм)}$$

- для паза шириною $16^{+0,43}$ мм:

$$T_{\equiv 16}=0,6 \cdot 430=258 \text{ (мкм)}$$

- для паза шириною $8^{+0,36}$ мм:

$$T_{\equiv 8}=0,6 \cdot 360=216 \text{ (мкм)}$$

Згідно [9, с.107] приймаємо: $T_{\equiv 32}=500$ мкм, котре відповідає 13 ступеню точності; $T_{\equiv 16}=300$ мкм, що належить 13 квалітету; $T_{\equiv 8}=0,25$ – 13 квалітет.

Шорсткість

На кресленні деталі вказано шорсткість поверхонь пазів $32^{+0,62}$ мм, $16^{+0,43}$ мм та $10h9$ мм – $Ra=6,3$ мкм.

Технічні параметри верстата.

Заготовка буде оброблюватися на вертикально-фрезерному верстаті із ЧПК моделі CORMAK MILL 650.

Розрахунок сил затиску

Визначаємо силу затиску лещат з призматичними губками:

									Арк.
									54
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

$$W = \frac{K \cdot M_{кр} \cdot \sin \frac{\alpha}{2}}{f \cdot D}, \text{ Н} \quad (7.1)$$

де $M_{кр}$ – крутний момент;

α – кут призми;

f – коефіцієнт тертя на робочих поверхнях затискання; для гладких поверхонь $f = 0,16$;

D – діаметр затискаємої поверхні;

K – коефіцієнт запасу:

$$K = K_0 \cdot K_1 \cdot K_2 \cdot K_3 \cdot K_4 \cdot K_5 \cdot K_6, \quad (7.2)$$

де $K_0 = 1,5$ – коефіцієнт гарантованого запасу;

$K_1 = 1,0$ – коефіцієнт, котрий враховує збільшення сил різання через випадкові нерівності на оброблюваних поверхнях при чистовій обробці;

$K_2 = 1,0$ – коефіцієнт, котрий характеризує збільшення сили різання внаслідок затуплення ріжучого інструменту [5, с. 84, табл.9];

$K_3 = 1,0$ – коефіцієнт, котрий враховує збільшення сили різання при переривчастосі різанні;

$K_4 = 1,2$ – коефіцієнт, що характеризує постійність сили затиску в ЗМ;

$K_5 = 1,0$ – коефіцієнт, що характеризує ергономіку ручних ЗМ;

$K_6 = 1,5$ – коефіцієнт, що враховується при наявності моментів, що намагаються повернути заготовку, що встановлена плоскою поверхнею на постійні опори; при встановленні на опорні пластинки.

$$K = 1,5 \cdot 1,0 \cdot 1,0 \cdot 1,0 \cdot 1,2 \cdot 1,0 \cdot 1,5 = 2,7$$

Приймаємо значення коефіцієнта запасу – $K = 2,7$

Визначаємо силу затиску:

$$W = \frac{2,7 \cdot 247752 \cdot 0,707}{0,25 \cdot 72} = 26274 \text{ Н}$$

Пояснення вибору привода

									Арк.
									55
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

ТМ 20090018-00 ПЗ

Застосування механізованих верстатних пристроїв забезпечує значне підвищення продуктивності роботи верстатів та полегшує працю робітників при затисканні та розтисканні оброблюваних деталей в пристрої.

Для закріплення сателіту в лещатах з призматичними губками застосовуємо пневмокамеру двосторонньої дії.

Щоб визначити діаметр пневмокамери використовуємо формулу:

$$Q = \left(\frac{\pi}{4}\right) \cdot D^2 \cdot p \cdot \eta, \text{Н} \quad (7.3)$$

де D – діаметр пневмокамери (поршня);

$p = 0,63 \text{ МПа}$ – тиск стиснутого повітря;

$\eta = 0,85-0,9$ – к.к.д., що враховує втрати в пневмокамери.

Тоді маємо:

$$D = \sqrt{\frac{4 \cdot Q}{\pi \cdot \eta \cdot p}}, \text{ мм} \quad (7.4)$$

$$D = \sqrt{\frac{4 \cdot 20200}{3,14 \cdot 0,63 \cdot 0,85}} = 219,25 \text{ мм}$$

Приводимо до стандартного значення:

$D = 220 \text{ мм}$. Згідно [13, табл.4, с.29] $d=35 \text{ мм}$.

Розрахунок на міцність

Перевіряємо міцність деталі стакан за формулою:

$$\sigma = \frac{4 \cdot W}{\pi \cdot D^2} \leq [\sigma], \text{ МПа} \quad (7.5)$$

де $W = 26274 \text{ Н}$ – сила затиску лещат з призматичними губками;

$D = 72 \text{ мм}$ – затискаємий діаметр стакану;

$[\sigma] = 270 \text{ МПа}$ – допустиме значення межі міцності для сталі 11895 за ГОСТ 11036-75.

Підставляємо значення:

									Арк.
									56
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

$$\sigma = \frac{4 \cdot 26274}{3,14 \cdot 72^2} = 6,5 \text{ МПа}$$

Виконуємо перевірку:

$$\sigma = 5 \text{ МПа} < [\sigma] = 270 \text{ МПа}$$

Отже, деталь відповідає заданим параметрам міцності.

Розрахунки пристрою на точність

Розрахункову похибку пристрою знаходимо за формулою [14, с.26]:

$$\varepsilon_{np} \leq T - K_T \sqrt{(K_{T1} \cdot \varepsilon_{\delta})^2 + \varepsilon_3^2 + \varepsilon_y^2 + \varepsilon_n^2 + \varepsilon_u^2 + (K_{T2} \cdot \omega)^2 + \varepsilon_{noz}^2}, \quad (7.6)$$

де $T = 216$ мкм – найбільший жорсткий допуск розташування, що одержують на даній операції;

$K_T = 1,2$ – коефіцієнт, що враховує можливий відступ окремих складових від нормального закону розподілу випадкових величин;

$K_{T1} = 0,8$ – коефіцієнт, що враховує деяке зменшення граничного значення похибки базування;

$\varepsilon_{\delta} = 26,8$ мкм – похибка базування заготовки в пристрої;

$\varepsilon_3 = 0$ – похибка закріплення, виникає в результаті зсуву оброблюваних поверхонь заготовок від дії затискної сили. Так, як на операції використовується механізований затискний пристрій то даною похибкою нехтують;

$\varepsilon_y = 20$ мкм – похибка установки пристрою на верстаті;

$\varepsilon_n = 0$ – похибка перекосу інструменту (існує при обробці отвору осьовим інструментом);

$\varepsilon_u = 0$ – похибка, що виникає внаслідок зношування настановних елементів пристрою. Рівномірне зношення щодо осі центрів виникає в установочно-затискних елементах типу призматичні губки лещат, що не приводить до появи в них радіального биття. Тобто ε_u може дорівнювати нулю.

$K_{T2} = 0,6$ – коефіцієнт, що враховує ймовірність появи похибки обробки;

									Арк.
									57
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата					

ω – середня економічна точність обробки. Так, як операція виконується на фрезерному верстаті, то квалітет точності = 6 і становить 16 мкм [14, с.47];

$$\varepsilon_{\text{поз}} = 10 \text{ мкм} - \text{похибка позиціонування.}$$

Підставляємо значення:

$$\varepsilon_{np} = 216 - 1,2 \sqrt{(0,8 \cdot 26,8)^2 + 0^2 + 20^2 + 0^2 + 0^2 + (0,6 \cdot 16)^2 + 10^2} = 177 \text{ мкм}$$

З урахуванням стандартного ряду беремо допуск радіального биття відносно поверхні губок лещат, [15, с.109]:

$$\varepsilon_{np} = 160 \text{ мкм}$$

Опис та принцип дії пристрою

Загалом, пристрій працює за наступною схемою.

Встановивши деталь на площину, відбувається її затискання в лещатах. Подаючи повітря до без штокової порожнини, поршень 3 рухається вгору, витискаючи повітря в атмосферу. Цим самим, відбувається переміщення важеля 11, котрий рухається в бік заготовки, що призводить до затиснення останньої в рухомих губках 9. Зворотній рух поршень 3 виконує при подачі повітря до порожнини камери; опускаючись, поршень через важіль 11 розтискає лещата.

									Арк.
									58
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	ТМ 20090018-00 ПЗ				

ВИСНОВКИ

Під час виконання даного дипломного проекту був зроблений наступний об'єм роботи:

- проведений аналіз службового призначення машини – регулятора тиску уніфікованого РДУ-1, аналіз службового призначення деталі – сателіт. Крім цього, виконаний опис конструктивних особливостей деталі та умови її експлуатації;

- проведений аналіз технологічних вимог на виготовлення деталі – сателіт 2812-9-017 де був проаналізований матеріал деталі, точність розмірів та шорсткості, які ставлять до деталі;

- з використанням ПЕОМ визначений тип виробництва – дрібносерійний (при річному випуску деталей 900 штук); також визначили організаційні умови роботи, такт випуску та партії запуску;

- виконаний вибір метода отримання заготовки та її розрахунок. Було прийнято метод штампування так, як цей метод дозволяє максимально наблизити форму отриманої заготовки до форми готової деталі, а також цей більш економічно доцільний. Був проведений розрахунок розмірів заготовки по ГОСТ 7505-89, за результатами якого спроектували креслення заготовки;

- виконаний аналіз технологічних операцій технологічного процесу. Для аналізу було взято операції: 015 – токарна із ЧПК та 035 – фрезерна із ЧПК. Були розглянуті ймовірні схеми базування та закріплення. Після порівнянь були прийняті верстати з числово-програмним програмуванням моделей 1П756ДФ3 та CORMAK MILL 650; обрали необхідні ріжучі і вимірювальні інструменти та верстатні пристрої;

- виконаний розрахунок режимів різання. Також виконано нормування технологічних операцій;

- спроектовано верстатний пристрій для фрезерної операції;

- виконана технологічна документація, креслення заготовки, креслення аркуша маршрутного технологічного процесу, креслення аркуша технологічного налагодження, креслення спроектованого верстатного пристрою.

											Арк.
											59
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата							

ТМ 20090018-00 ПЗ

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Справочник технолога - машиностроителя: В 2 т. / Под ред. А.Г. Косиловой и Р.К. Мещерякова. - 4-е изд., перераб. и доп. - М.: Машиностроение, 1986. - Т. 1 - 656 с.
2. Справочник технолога - машиностроителя: В 2 т. / Под ред. А.Г. Косиловой и Р.К. Мещерякова. - 4-е изд., перераб. и доп. - М.: Машиностроение, 1986. - Т. 2. - 496 с.
3. Марочник сталей і сплавів. <https://metinvest-smc.com/ua/steel/stal-15/>
4. Методичні вказівки до практичних робіт з дисципліни «Технологічні основи машинобудування» / Укладач О.У. Захаркін. – Суми: Вид-во СумДУ, 2009.– 53 с.
5. ГОСТ 7505-89 «Поковки стальные штампованные. Допуски, припуски и кузнечные напуски, издание официальное, Москва – 1990 г.
6. Общемашиностроительные нормативы режимов резания для технического нормирования работ на металлорежущих станках. - Ч. 1. Токарные, карусельные, токарно-револьверные, алмазно-расточные, сверлильные, долбежные и фрезерные станки.- М.: Машиностроение, 1974. - 416 с.
7. Методичні вказівки та завдання до виконання практичних і контрольних робіт з курсу «Технологічні методи виробництва заготовок деталей машин»/ Укладачі: О.І. Акілов, Д.Г. Голдун. - Суми: Вид-во СумДУ, 2009. – 57 с.
8. Залога, В.О. Розрахунок режимів різання при точінні, свердлінні та фрезеруванні [Текст] : навч. посіб. / В. О. Залога. — К. : ІСДО, 1994. — 176 с..
9. Общемашиностроительные нормативы времени вспомогательного, на обслуживание рабочего места и подготовительно-заключительного для технического нормирования станочных работ. Серийное производство. - М.: Машиностроение, 1974. - 434 с.
10. Панов А.А., Аникин В.В. Обработка металлов резанием: Справочник технолога; Под общ. Ред. А.А. Панова. 2-е изд., перераб. и доп.-М.: Машиностроение, 2004.-784 с.
11. Общемашиностроительные нормативы режимов резания для технического

										Арк.
										60
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата						

ТМ 20090018-00 ПЗ

нормирования работ на шлифовальных и доводочных станках. - М.: Машиностроение, 1974. - 203 с.

12. Нефедов Н.А., Осипов К.А. Сборник задач и примеров по резанию металлов и режущему инструменту: Учебное пособие для техникумов. – 5-е изд., перераб. и доп. – М.: Машиностроение, 1990. – 448 с.

13. Захаркин А.У. Методические указания для практических работ по курсам «Теоретические основы изготовления деталей и сборки машин» и «Технология машиностроения» для студентов направления 0902 «Инженерная механика» всех форм обучения [Текст] : А. У. Захаркин, В. Г. Евтухов. – Сумы изд. СумДУ 2004. – 75 с.

14. Методичні вказівки до оформлення документації при виконанні розрахунково-графічних і курсових робіт, курсових і дипломних проектів з технології машинобудування: у 2 частинах. – Ч. 1. Загальні відомості / укладачі: В. Г. Євтухов, В. О. Іванов.–Суми : Сумський державний університет, 2011.–55 с.

15. Кушніров, П. В. Технологічна оснастка [Електронний ресурс] : навч. посіб. / П. В. Кушніров, А. В. Євтухов, І. М. Дегтярьов. — Суми : СумДУ, 2020. — 140 с.

16. Дичковський, М. Г. Технологічна оснастка. Курс лекцій [Текст] : навч. посіб. / М. Г. Дичковський. — Херсон : Олді-плюс, 2011. — 324 с.

17. Безпека життєдіяльності та охорона праці [Електронний ресурс] : довід. у 2-х ч. Ч. 1 : (А-Н) / Ю. В. Буц, О. І. Богатов, О. Г. Зима [та ін.] ; за заг. ред. Ю. В. Буца; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (2,71 МБ). - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. - 181 с.

18. Охорона праці при роботі на металорізальних верстатах [Текст] : навч. посіб. / І.П. Пістун, І.О. Трунова, Т.В. Олянишен, Р.А. Яцюк. — Львів : Українська академія друкарства, 2011. — 372 с.

19. Кушніров П. В. Методичні вказівки до практичних занять з курсу “Технологічна оснастка”: П. В. Кушніров. – Суми: Вид-во Сум ДУ, 2009. – 52 с.

20. Закон України «Про охорону праці».

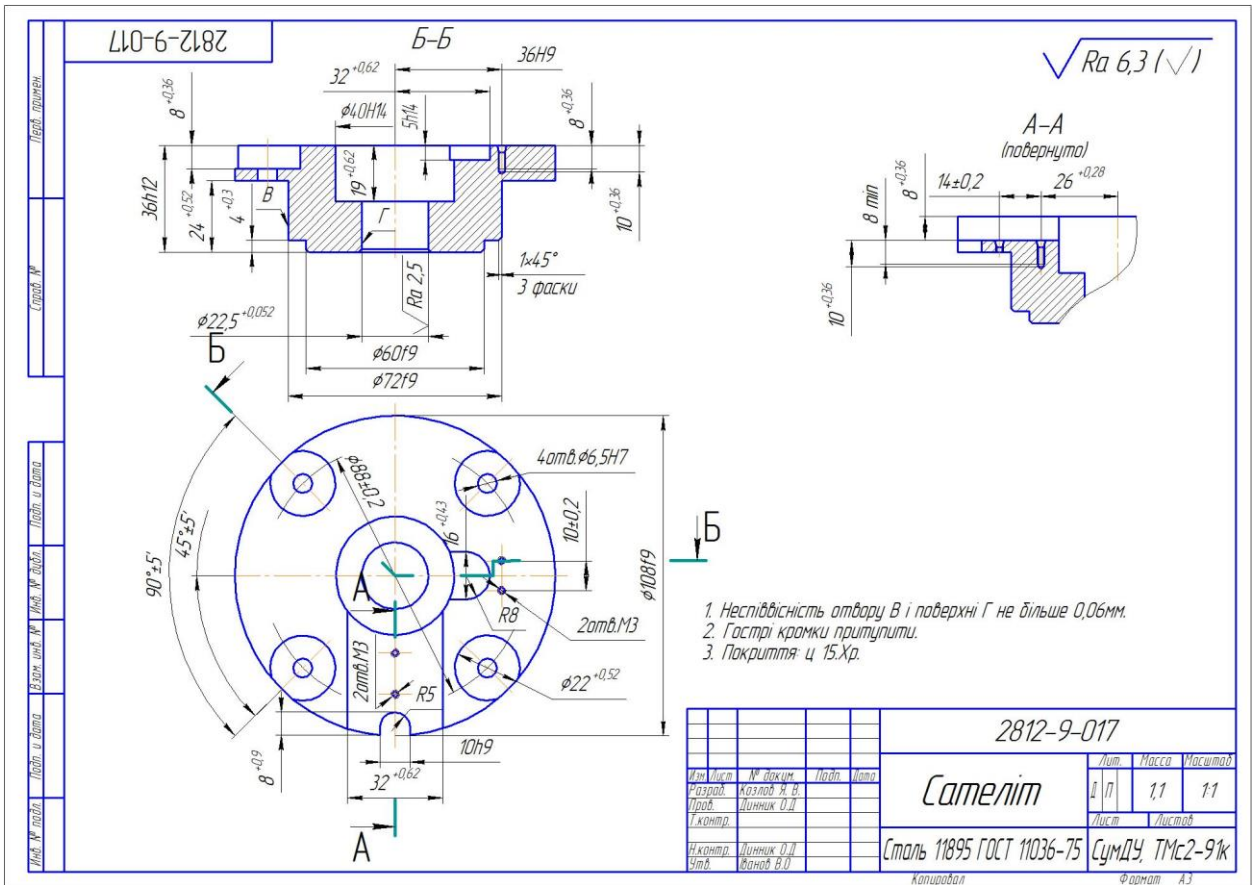
										Арк.
										61
Зм.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата						

ТМ 20090018-00 ПЗ

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

КРЕСЛЕННЯ ДЕТАЛІ САТЕЛІТ 2812-9-017

ДОДАТОК Б
РЕЗУЛЬТАТИ РОЗРАХУНКУ ПРИПУСКІВ НА РОЗМІР Ø6,5H7

Расчетные значения			Принятые значения, мм							
припуск, мкм		расчетный размер, мм	расчетный размер	номинальный размер с предельными отклонениями	предельный размер		припуск, мкм			
мини	расч.				мини-мальный	макси-мальный	миним	расч.	макс.	
-	-	3.635	3.63	3.63	+0.150 0	3.63	3.78	-	-	-
1863	2013	5.646	5.646	5.646	+0.058 0	5.646	5.704	1866	2018	2074
794	852	6.5	6.5	6.5	+0.015 0	6.5	6.515	796	852	869

ДОДАТОК В

ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Закон України «Про охорону праці»

Основоположним законодавчим документом в галузі охорони праці є Закон України «Про охорону праці», дія якого поширюється на всі підприємства, установи і організації незалежно від форм власності та видів їх діяльності, на усіх громадян, які працюють, а також залучені до праці на цих підприємствах.

Цей Закон визначає основні положення щодо реалізації конституційного права працівників на охорону їх життя і здоров'я у процесі трудової діяльності, на належні, безпечні і здорові умови праці, регулює за участю відповідних органів державної влади відносини між роботодавцем і працівником з питань безпеки, гігієни праці та виробничого середовища і встановлює єдиний порядок організації охорони праці в Україні.

В Україні, першій з країн СНД, Постановою Верховної Ради від 14.10.92 р. був прийнятий закон України «Про охорону праці», що містить 8 розділів, 49 статей. Верховна Рада України 16.10.2012 р. внесла зміни в Закон, котрий містить 9 розділів, 44 статті. У даних розділах описуються загальні положення з охорони праці, гарантії прав на охорону праці, організація охорони праці, стимулювання охорони праці, нормативно-правові акти з охорони праці, державне управління охороною праці, державний нагляд та громадський контроль за охороною праці, відповідальність за порушення законодавства про охорону праці та прикінцеві положення.

Закон України «Про охорону праці» закріплює за державою функції керування і надзору за охороною праці. Держава виступає гарантом створення безпечних і нешкідливих умов праці для робітників підприємств, установ, організацій всіх форм власності.

Закон України "Про охорону праці" визначає, що охорона праці – це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних,

санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів та засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі саме трудової діяльності (а не праці, як це було передбачено раніше).

До основних правових принципів у сфері охорони праці в Україні належать:

- пріоритет охорони життя та здоров'я працівників перед економічними інтересами; повна відповідальність роботодавця за створення належних, безпечних і здорових умов праці;

- соціальний захист працівників, повне відшкодування шкоди особам, які потерпіли від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань;

- компетентність діяльності щодо забезпечення охорони праці;

- двосторонній зобов'язуючий (і працівника, і роботодавця) характер діяльності щодо додержання норм з охорони праці;

- встановлення єдиних вимог з охорони праці для всіх підприємств та суб'єктів підприємницької діяльності незалежно від форм власності та видів діяльності;

- встановлення та гарантування заходів самозахисту прав працівників на здорові та безпечні умови праці;

- обов'язковість відшкодування шкоди, заподіяної працівникові у зв'язку з виконанням трудових обов'язків та інші.

Іноземні громадяни і особи без громадянства, які працюють на підприємствах України, мають такі самі права на охорону праці як і громадяни України.

Державна політика у сфері охорони праці спрямована на створення належних, безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням.

Загальним об'єктом охорони праці є працездатність як специфічна якість особи, тому для трудового права важливе значення має оцінка професійної працездатності особи (якісна характеристика здатності до певних видів

діяльності та кількісна характеристика допустимих обсягів навантаження). Це дає можливість обмежити для конкретних категорій працівників виконання певних видів трудової діяльності чи знизити трудове навантаження (наприклад, для неповнолітніх, жінок, інвалідів).

Обмеження (заборони) виконання окремих видів трудової діяльності реалізуються як при прийнятті на роботу, так і у процесі здійснення трудової діяльності особи (наприклад, за наслідками медичних оглядів окремих категорій працівників тощо).

Зниження трудового навантаження може виявлятися у встановленні певного режиму праці та відпочинку, зниженні норм виробітку, забороні залучення до нічних, надурочних робіт та робіт у вихідні дні, виконанні роботи за сумісництвом тощо.

Таким чином, як міжгалузевий інститут охорона праці є цілісною системою норм різної галузевої належності, що регулює спеціальні заходи з охорони здоров'я окремих категорій громадян, зайнятих у сфері праці, від несприятливого впливу виробничих факторів на їхню працездатність.

Для практичної реалізації Закону "Про охорону праці" був прийнятий 15 грудня 1993 року Закон України "Про внесення змін і доповнень, що стосуються охорони праці, до Кодексу законів про працю України", а також Закон України "Про внесення змін і доповнень до Кодексу України про адміністративні правопорушення і Кримінального кодексу України" від 15 січня 1995 року і ряд підзаконних актів, затверджених постановою Кабінету Міністрів: Положення про створення Національної Ради з питань безпеки життєдіяльності населення, Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємствах, в установах і організаціях, Правила відшкодування власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом шкоди, заподіяної працівнику ушкодженням здоров'я, пов'язаним із виконанням трудових обов'язків, Положення про порядок накладання штрафів на підприємства, установи і організації за порушення нормативних актів про охорону праці та ін.

ДОДАТОК Г

ГРАФІЧНА ЧАСТИНА РОБОТИ

√ Ra 12,5 (✓)

2812-9-017

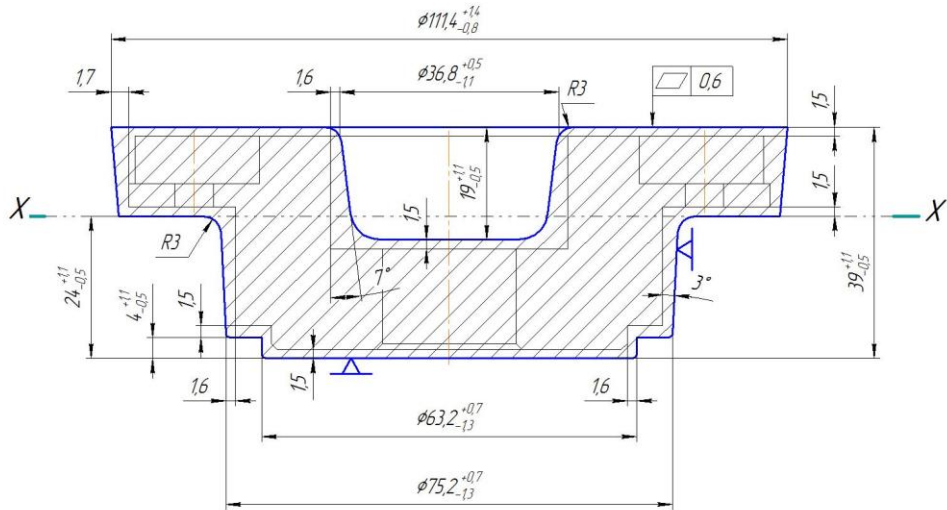
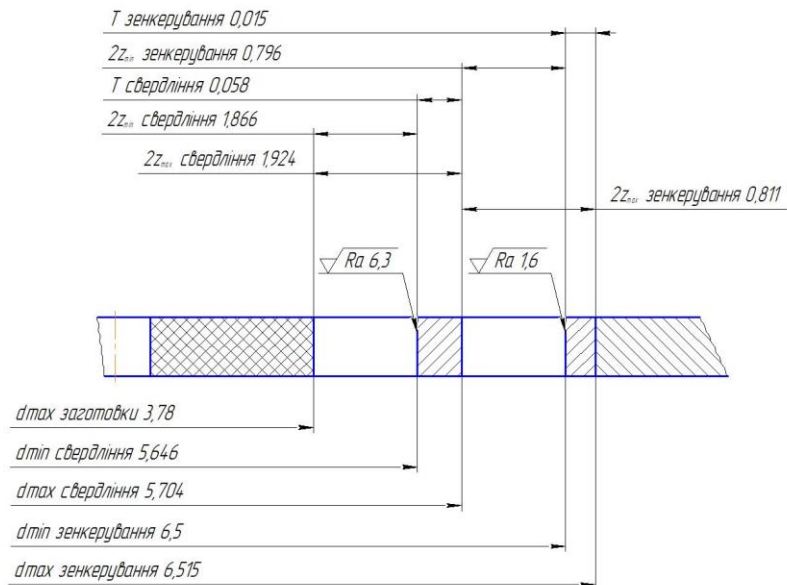

Схема розміщення припусків та допусків

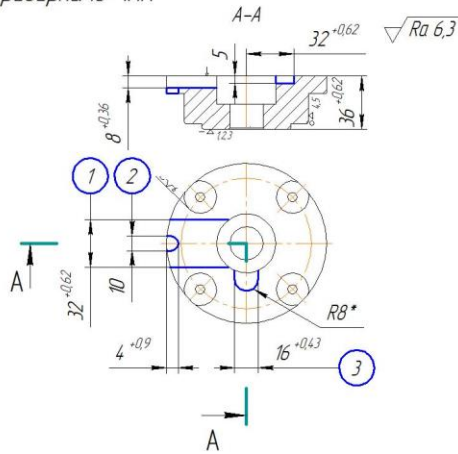
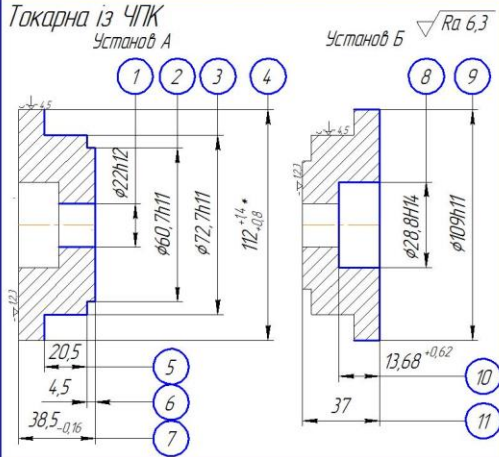

1. Загальні вимоги до заготовки - згідно ГОСТ 7505-89.
2. Допустимі області до 1мм на сторону.
3. Зміщення по лінії роз'єму штампку - до 0,5мм.
4. Термообробка - відпал ізотермічний.

				2812-9-017		
Лист	№ док.	Табл.	Лист	Лист	Маса	Масштаб
Розроб.	Козлов Я.В.			1	1,77	2:1
Проб.	Диниш О.Д.					
Контр.						
Н.контр.	Диниш О.Д.					
Чтв.	Ванев В.Д.					
				Сталь 11895 ГОСТ11036-75		СумДУ ТМс2-91к
				Капірвал		Формат А2

Лист № _____
 Стор. № _____
 Розр. № _____
 Проб. № _____
 Контр. № _____
 Н.контр. № _____
 Чтв. № _____

№	Найменування операції та операційний ескіз	Обладнання та модель	Пристосування та інструмент
005	Обробка тиском	Кривошипний прес	
010	Термічна обробка	Піч	
015	Токарна із ЧПК Установ А	1П756ДФЗ	Патрон 7120-0079-1-2П ГОСТ 24351-80; Втулка 6105-0066 ГОСТ 17178-71; Різець 2101-0643 ТЗ0К4 ГОСТ 20872-80; Свердло 2301-3469 Р6М5 ГОСТ 12121-77; Штангенциркуль ШЦ-I-125-0,1 ГОСТ 166-89; Зразок шорсткості ГОСТ 9378-93
	Установ Б		
020	Токарно-гвинтарізна	16K20	
025	Вертикально-свердлильна	2Н125	
030	Слюсарна	М1204-000	
035	Фрезерна із ЧПК	CORMAK MILL 650	Універсальний збірний пристрій УЗП; Втулка 6103-0003 ГОСТ 13790-68; Втулка 6103-0143 ГОСТ 13598-85; Фреза (φ32) 2223-0152 ГОСТ 17026-71; Фреза (φ16) 2223-0083 ГОСТ 17026-71; Фреза (φ10) 2223-0024 ГОСТ 17026-71; Штангенциркуль ШЦ-I-125-0,1 ГОСТ 166-80; Зразок шорсткості ГОСТ 9378-93
040	Слюсарна	М1204-000	
045	Свердлильна з ЧПК	2Р135Ф2	
050	Промивання	Промивачний стіл	
055	Покриття		
060	Технічний контроль	Стіл ВТК	

Лист 1 з 1
Лист 2 з 2
Лист 3 з 3
Лист 4 з 4
Лист 5 з 5
Лист 6 з 6
Лист 7 з 7
Лист 8 з 8
Лист 9 з 9
Лист 10 з 10
Лист 11 з 11
Лист 12 з 12
Лист 13 з 13
Лист 14 з 14
Лист 15 з 15
Лист 16 з 16
Лист 17 з 17
Лист 18 з 18
Лист 19 з 19
Лист 20 з 20
Лист 21 з 21
Лист 22 з 22
Лист 23 з 23
Лист 24 з 24
Лист 25 з 25
Лист 26 з 26
Лист 27 з 27
Лист 28 з 28
Лист 29 з 29
Лист 30 з 30
Лист 31 з 31
Лист 32 з 32
Лист 33 з 33
Лист 34 з 34
Лист 35 з 35
Лист 36 з 36
Лист 37 з 37
Лист 38 з 38
Лист 39 з 39
Лист 40 з 40
Лист 41 з 41
Лист 42 з 42
Лист 43 з 43
Лист 44 з 44
Лист 45 з 45
Лист 46 з 46
Лист 47 з 47
Лист 48 з 48
Лист 49 з 49
Лист 50 з 50
Лист 51 з 51
Лист 52 з 52
Лист 53 з 53
Лист 54 з 54
Лист 55 з 55
Лист 56 з 56
Лист 57 з 57
Лист 58 з 58
Лист 59 з 59
Лист 60 з 60
Лист 61 з 61
Лист 62 з 62
Лист 63 з 63
Лист 64 з 64
Лист 65 з 65
Лист 66 з 66
Лист 67 з 67
Лист 68 з 68
Лист 69 з 69
Лист 70 з 70
Лист 71 з 71
Лист 72 з 72
Лист 73 з 73
Лист 74 з 74
Лист 75 з 75
Лист 76 з 76
Лист 77 з 77
Лист 78 з 78
Лист 79 з 79
Лист 80 з 80
Лист 81 з 81
Лист 82 з 82
Лист 83 з 83
Лист 84 з 84
Лист 85 з 85
Лист 86 з 86
Лист 87 з 87
Лист 88 з 88
Лист 89 з 89
Лист 90 з 90
Лист 91 з 91
Лист 92 з 92
Лист 93 з 93
Лист 94 з 94
Лист 95 з 95
Лист 96 з 96
Лист 97 з 97
Лист 98 з 98
Лист 99 з 99
Лист 100 з 100

ТМ 20090018-02 МТ					
Лист	№	Важк.	Лист	Дата	
Вироб.	Кваліф.	В.В.			
Проб.	Директор	О.Д.			
І.контр.					
І.контр.	Директор	О.Д.			
Чтб	Відом	В.В.			
Маршрутний технологічний процес виготовлення сателіту			Лист	Листів	
			СумДУ ТМС-91к		
Копіюваль			Формат А2		

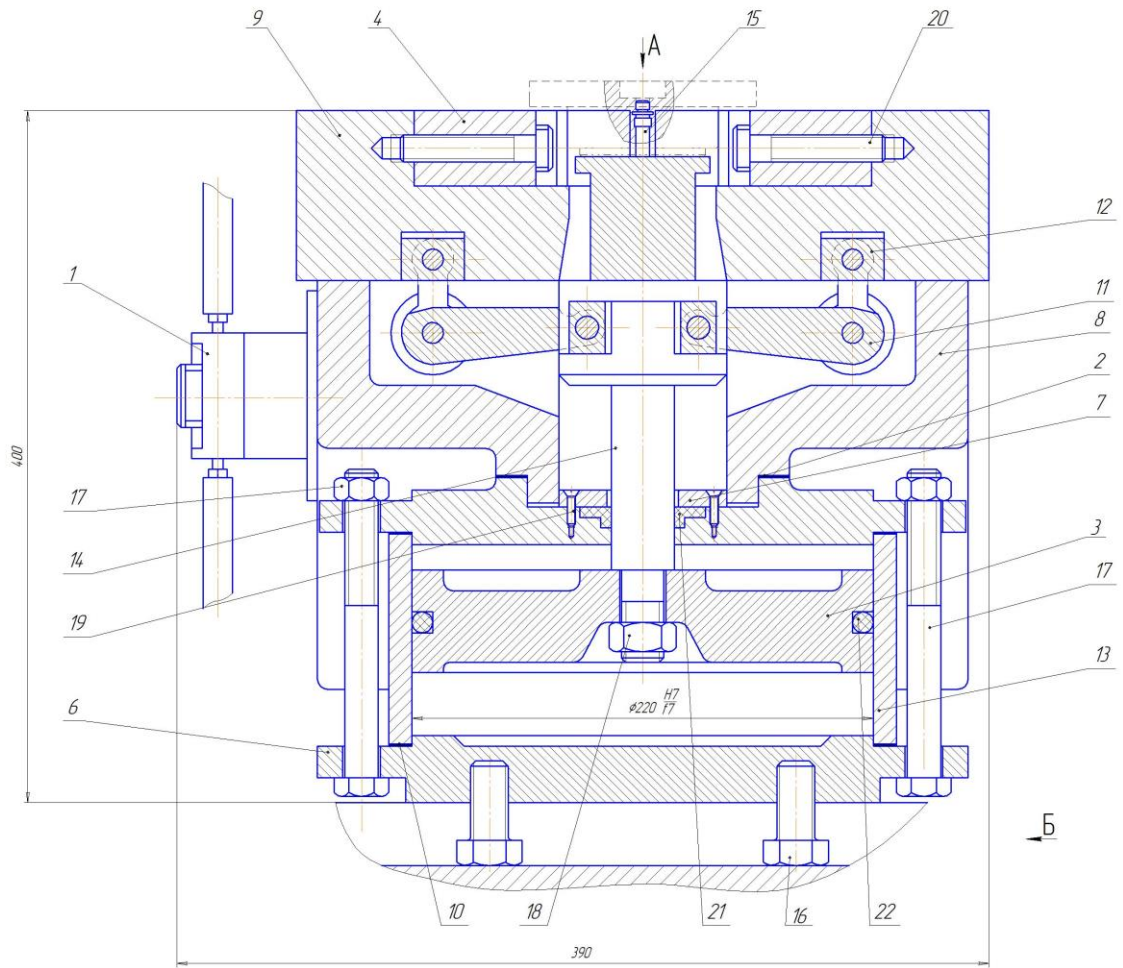
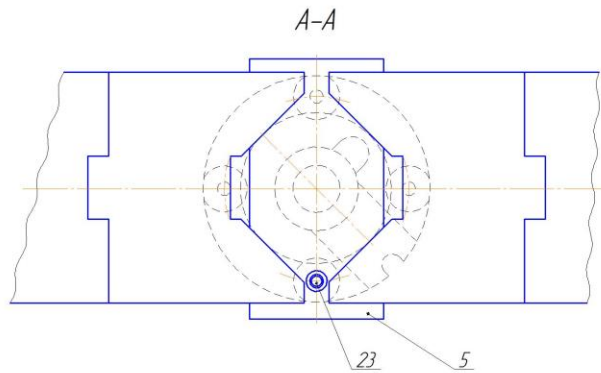
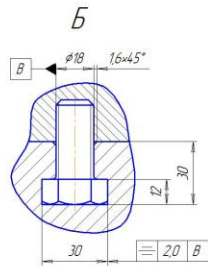
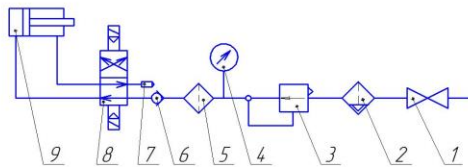

Схема включення пневмоциліндра

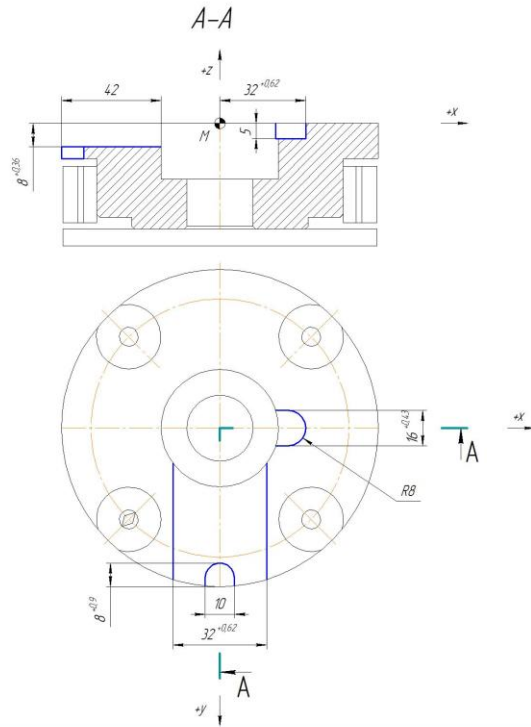
- 1. Вентиль
- 2. Фільтр вологовідділення
- 3. Редукційний пневмоклапан
- 4. Манометр
- 5. Маслорозподілювач
- 6. Клапан
- 7. Пневмогцилінк
- 8. Пневморозподільник
- 9. Пневмоциліндр

Технічна характеристика:
 1. Тиск повітря в системі 0,63 МПа,
 2. Сила затиску - 26274 Н,
 4. Устаткування - Верстат 6Р13Ф

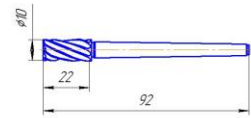
Технічні вимоги:
 1. Шлак змазки ЦИАТИМ 202 ГОСТ 11110-75
 2. Періодичність змащування - 15 дб
 3. Після складання перевірити на герметичність тиском 0,8 МПа

				TM 200950018-07-00.00 СБ			
№	№	№	№	№	№	№	№
Розроб.	Виконав.	Перевірив.	Затвердив.	Лист	Місяць	Рік	Місяць
Л. 1	Л. 1	Л. 1	Л. 1	19	11		
				СумДЗ ТМС-9к			

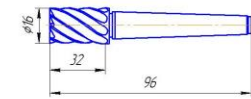
Операція 035. Фрезерна з ЧПК
Верстат моделі CORMAK MILL 650, N = 7,5 кВт

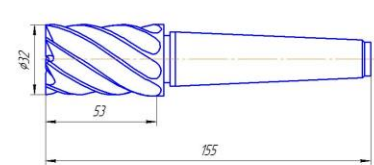
РМ1 Кінцева фреза 2223-0024 Р6М5 ГОСТ 17026-71

РМ2 Кінцева фреза 2223-0083 Р6М5 ГОСТ 17026-71

РМ3 Кінцева фреза 2223-0152 Р6М5 ГОСТ 17026-71

№ інст- румента	t, мм	i	n, об/хв	V _c , м/хв	S _c , мм/зуб	T _{об} , хв	T _р , хв	T _{шт} , хв	T _{шт.к} , хв
РМ1	4	1	630	32	0,05	0,35			
РМ2	5	1	630	32	0,05	0,29	0,32	10,4	10,5
РМ3	8	1	250	25,2	0,133	0,25			

TM 200950018-06-00-00 OH

№ інст- румента	№ операції	№ операції	№ операції	№ операції	№ операції	№ операції	№ операції	№ операції	№ операції

Налаштування
на операцію 035

№ інст- румента	№ операції	№ операції	№ операції	№ операції	№ операції	№ операції	№ операції

СумДЗ ТМс2-9к